

C

Deelaspecten ontwerp

Circulatie

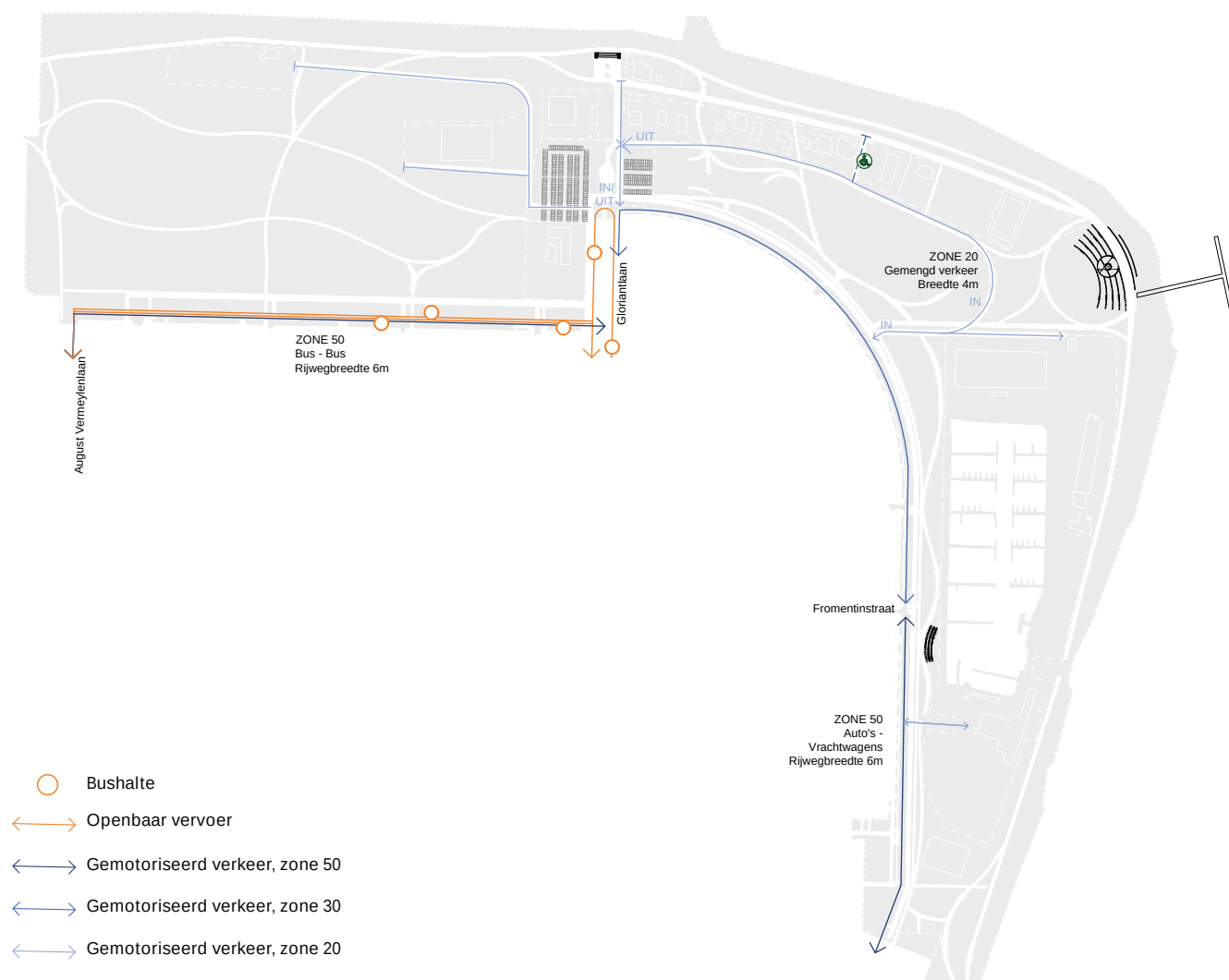
GEMOTORISEERD VERKEER

Zoals het masterplan formuleert zal het gemotoriseerd verkeer zich concentreren in de compacte **laanfiguur**. De laan wordt 6m breed aangezien ze een hoofdroute voor de brandweer is. Daarnaast moet de laan sporadisch zwaarder verkeer van leveringen en boten aankunnen. Naast verkeersdrempels op de kruispunten heeft een lokale asverschuiving ter hoogte van de Basisschool Sint-Anna Goethe een vertragend effect.

De inkomzone van de Gloriantlaan functioneert als een klein **mobipunt** waar de bus zijn halte heeft, een velopunt aanwezig is en talrijke fietsenstallingen. Naast de bushalte hier, blijven degene in de Esmoreitlaan behouden. Nagenoeg

alle gemotoriseerd verkeer wordt in de **rand** van het projectgebied geconcentreerd. De Kastanjedreef en het verlengde van de Gloriantlaan zijn een uitzondering hierop. De Kanstanjedreef wordt een lus die het programma ondersteunt door leveringen, parkeren voor personen met een beperking en Kiss&Ride mogelijk te maken. Ook de landbouwschool en manege in het park blijven bereikbaar. De KLYC en RYCB hebben een rechtstreekse connectie vanaf de Thonetlaan. De jachthaven zelf wordt intern via de twee clubs ontsloten.

Bij het dimensioneren van de overrijdbare routes wordt rekening gehouden met de draaicirkels die nodig zijn voor brandweer, hulpdiensten en het vervoer met boten.

Schema: Ontsluiting van het noordelijk deelgebied

In dit deelgebied wordt de overkoepelende parkeerstrategie op drie lijnen (zie masterplan) een eerste keer geconcretiseerd.

Dagdagelijks parkeren vertaalt zich in langsparkeren over de hele lengte van de lanen. De parkeerstroken zijn waterdoorlatend en worden in kasseien met groene voeg uitgevoerd.

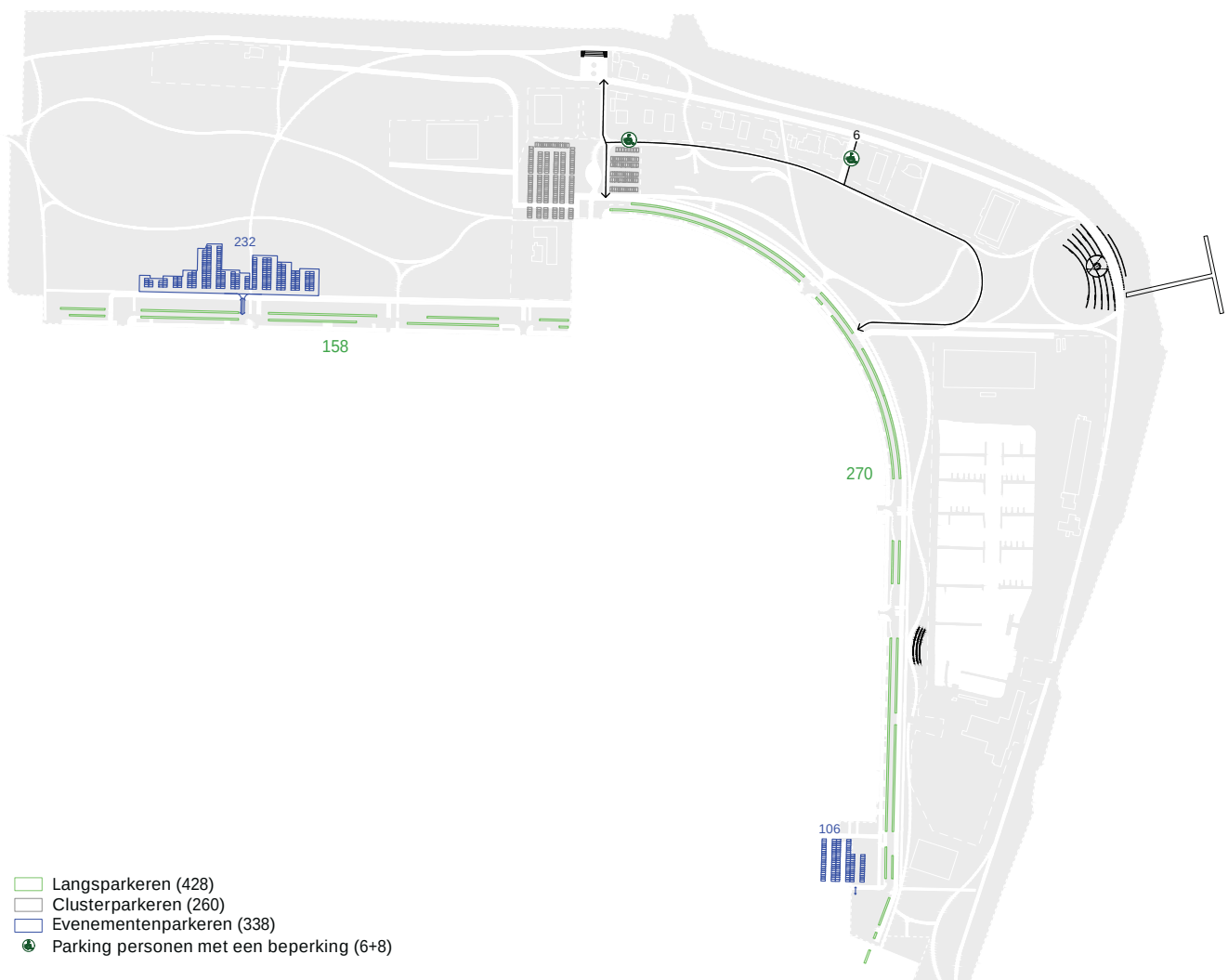
Bij zonnige dagen zal de **parkeercluster** aan de Inkomzone van de Gloriantlaan de bezoekers ontvangen.

Tenslotte zijn er enkele grote **evenementen** op Linkeroever waar de parkeerdruk tijdelijk heel hoog wordt. Bij het organiseren van zo'n evenementen zal allereerst het gebruik van de nieuwe P+R Linkeroever, het openbaar vervoer en zachte vervoersmodi gepromoot worden. Indien er dan nog steeds een

grote vraag is, kan uitzonderlijk **evenementenparkeren** toegelaten worden, mits een streng **parkeerreglement**. Dit reglement wordt opgemaakt door de stadsdiensten in nauwe samenwerking met dienst Evenementen en dienst Groen. De randvoorwaarden zijn beschreven in het masterplan, pagina 28.

Om de toegankelijkheid tot het projectgebied voor iedereen mogelijk te maken, worden **parkings voor personen met een beperking** in het parkgebied voorzien. Ze bevinden zich centraal in de horecastrip. Op die manier zijn zowel de Plage, het park als de voorzieningen makkelijk bereikbaar.

De parkeercapaciteit op de site wordt telkens geüpdatet en gekoppeld aan het totale parkeeraanbod in het Masterplan Scheldeboorden Linkeroever. Op die manier creëren we een **autovrije parkruimte** waarin de **zachte weggebruiker** op een veilige manier kan genieten van zijn omgeving.

Schema parkeren

ZACHTE WEGGEBRUIKERS

Door het gemotoriseerd verkeer in de rand te concentreren, krijgen **zachte weggebruikers** vrij spel in de parkruimte. Echter moet er een onderscheid tussen **voetgangers en fietsers** gemaakt worden.

Het hele projectgebied is toegankelijk voor voetgangers. De paden worden zo ingeplant dat ze de logische looplijnen faciliteren.

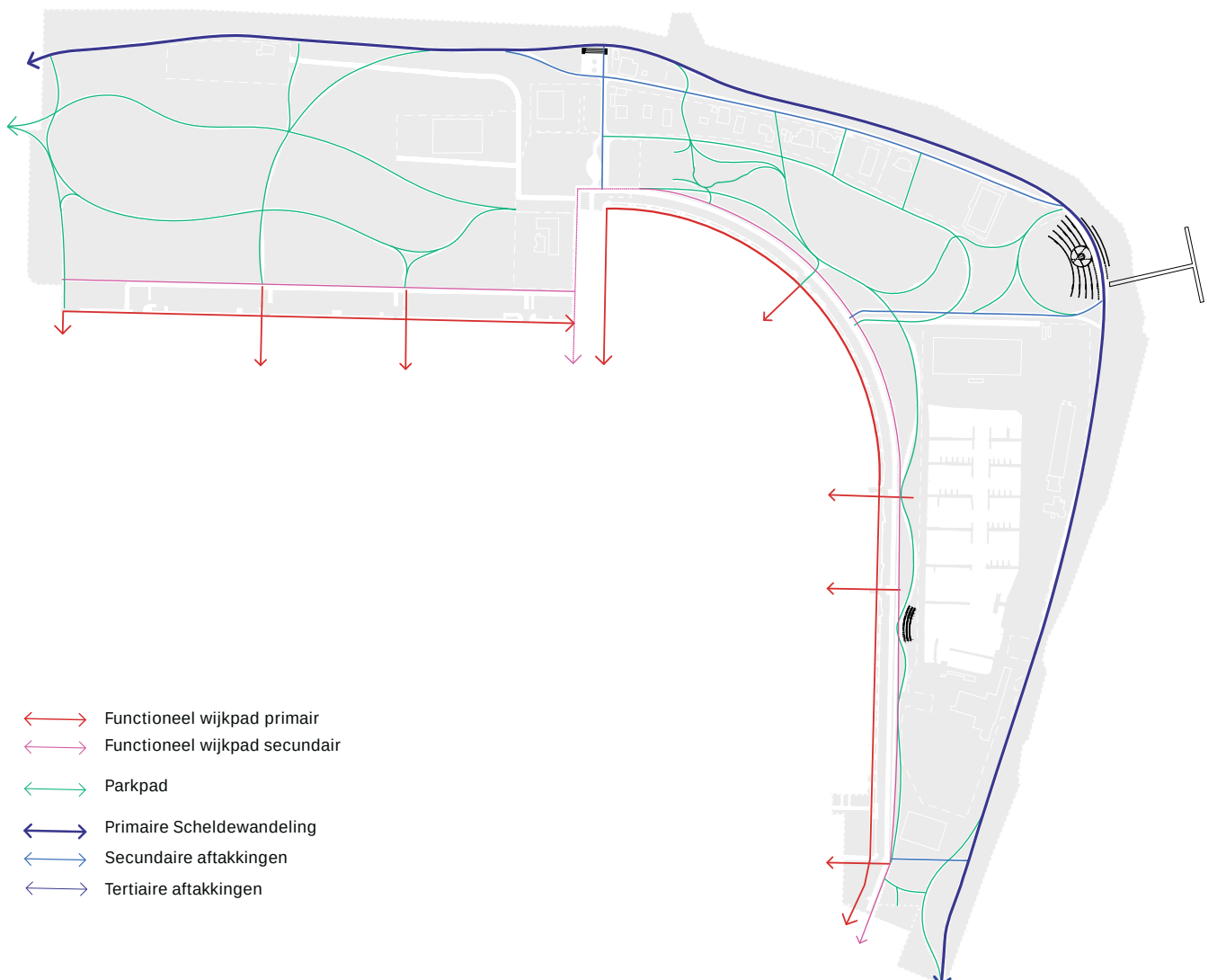
Langs de Schelde loopt de primaire wandeling, de Scheldewandeling. Deze zal in de toekomst een 6km lange wandeling langs de Schelde worden. Van daaruit ontstaan verschillende vertakkingen, de Wandeldijk en de rechtlijnige verbindingen tot de lanen.

Aan de laankant maakt een breed voetpad langs de bebouwing de connectie met de achterliggende wijken. Aan de parkkant loopt daarnaast ook een functioneel voetpad. Door de lange bomenrijen wordt wandelen in de laan een aangenaam parcours in de schaduw.

Tussen deze twee lijnen wordt het meanderend padensysteem opgespannen. Deze paden verbinden op een heldere en intuïtieve manier het bestaande en nieuwe programma op de site. Het primaire parkpad wordt breder uitgevoerd dan de secundaire parkpaden.

Om **vlotte oversteken** van laan naar park te faciliteren wordt ingezet op veilige kruispunten met verkeersdrempels en oversteekpaden.

In de laanfiguur loopt een belangrijke **functionele**

Schema bewegingen voetgangers

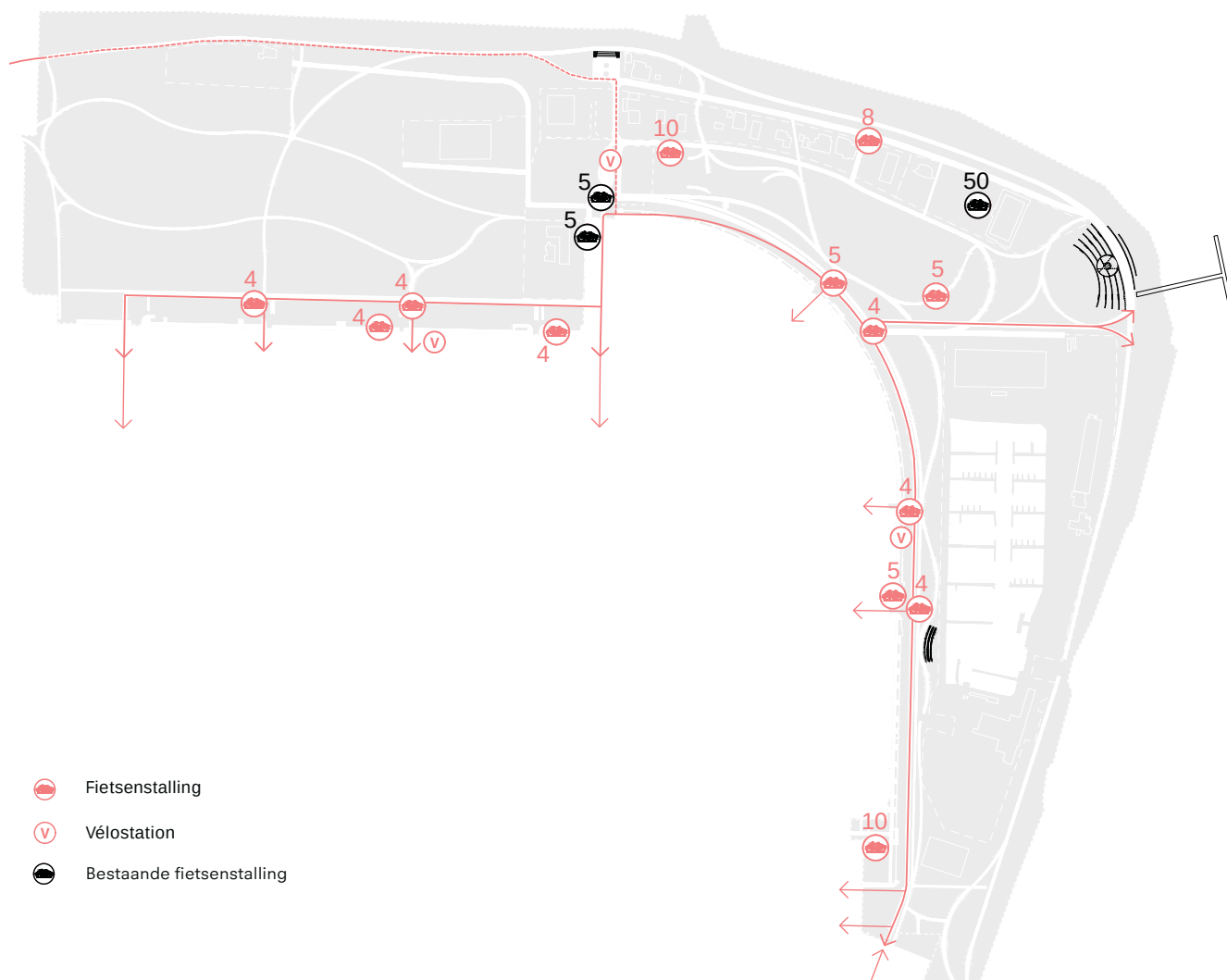

fietsroute die het hele projectgebied met elkaar verbindt. Vandaag bestaat deze as reeds en wordt ze vaak gebruikt. Deze as zal blijven bestaan, maar in een bredere vorm (4.5m) zodat fietsers elkaar veilig kunnen kruisen.

Ter hoogte van de Scheldebocht wordt een **directe fietsverbinding** voorzien tussen de Thonetlaan en de halte van de waterbus. Om de verbinding te maken met het fietspad aan het Sint-Annabos, zal de fietser langs het Esmoreitpark en de Gloriantlaan kunnen aansluiten op de Thonetlaan.

In de rest van het park wordt snel fietsverkeer geweerd. Hier krijgt de voetganger prioriteit.

Voldoende **fietsenstallingen** maken het voor fietsers mogelijk om hun fiets achter te laten bij hun bestemming en het park verder te voet te betreden. Ze worden zowel aan de kruispunten als dichtbij parkprogramma voorzien, zie p. 108.

Schema bewegingen fietsers

Verhardingen

BESTAANDE TOESTAND

Vandaag wordt de site gekenmerkt door een **grote verscheidenheid** aan materialen, verspreid over de site. Straten doorsnijden het park en verbinden het bestaand programma volgens de kavelstructuur die geen algemene logica volgt.

In het park is vandaag **geen duidelijk onderscheid** tussen straten en parkpaden. In het algemeen is er een tekort aan parkpaden die gevarieerde wandelingen creëren.

In de lanen is er een duidelijke scheiding tussen de verschillende stromen door middel van struikbeplantingen. Deze vormen echter sterke visuele en fysieke barrières die soms tot gevaarlijke situaties leiden.

In het Esmoreitpark herinneren de **karrensporen** ons aan het recreatieve verleden van de site als bungalowpark. De **kasseien** zijn in slechte staat en weinig toegankelijk.

Asfalt

Standaard vierkante
betontegels

Roodbruine asfalt

Beton

Grasbetontegels

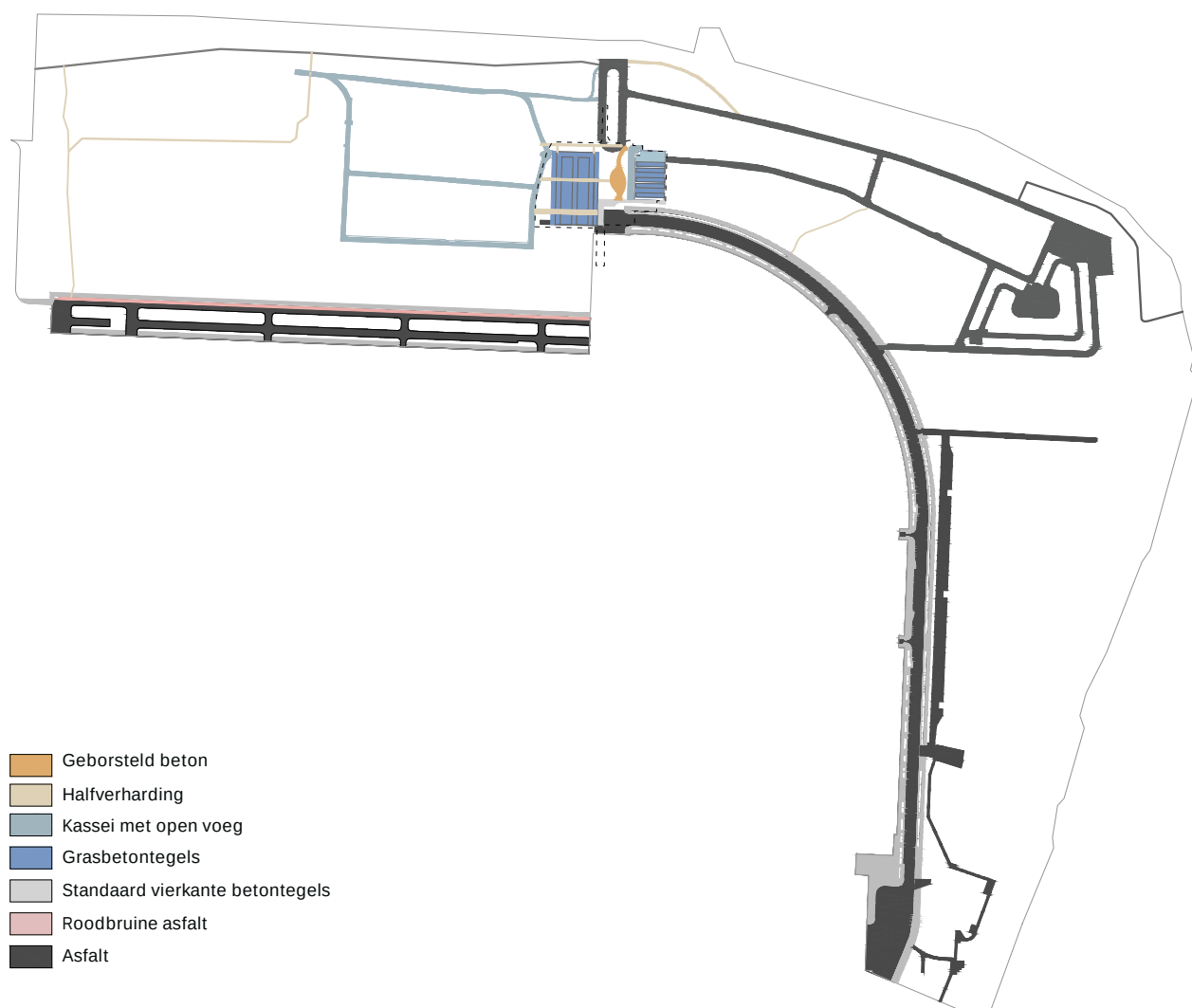
Schelpenhalfverharding

Kasseien met open voeg

Kasseien karrenspoor

Schema verhardingen bestaande situatie

PROJECTTOESTAND

Het projectvoorstel zet volop in op groene, infiltreerbare zones en reduceert de verhardingen tot een **werkbaar minimum**. De keuze van materialen volgt de hiërarchie in parkpaden beschreven op pag. 56.

De primaire **Scheldewandeling** wordt in **uitgewassen beton** uitgevoerd met een kleur en granulometrie die past bij de zandige en natuurlijke identiteit van de Schelde. De uitlopers van de Scheldewandeling, namelijk de **Wandeldijk** en assen die de verbinding maken tussen Schelde en laan, zullen in een **gehamerde beton** uitgevoerd worden.

De **lanen** hebben de **klassieke materialen** die we in Stad Antwerpen in het algemeen terugvinden. De **voetpaden** zijn in **betontegels** uitgevoerd. De straten zijn een combinatie van een **asfalt** rijweg met parkeerstroken in **kasseien met open voegen**. Het functioneel fietspad is in **roodbruine asfalt**.

De slingerende, toegankelijke **parkpaden** in de parkzone zijn uitgevoerd in **halfverharding** (schelpen of steenslag). We zetten hiermee in op onderhoudsvriendelijke, robuuste materialen, waarvan de kleur en textuur aansluit bij de bestaande zanderige gronden op de site.

De wegen in de parkruimte die toegankelijk zijn voor gemotoriseerd verkeer, worden uitgevoerd in **kasseien met open voegen**. Dit is het geval voor de **Kastanjedreef** en de verbindingen naar de manege en tuinbouwschool in het Esmoreitpark.

Asfalt

Standaard betontegels
voetpad

Roodbruine asfalt

Uitgewassen beton

Grasbetontegels

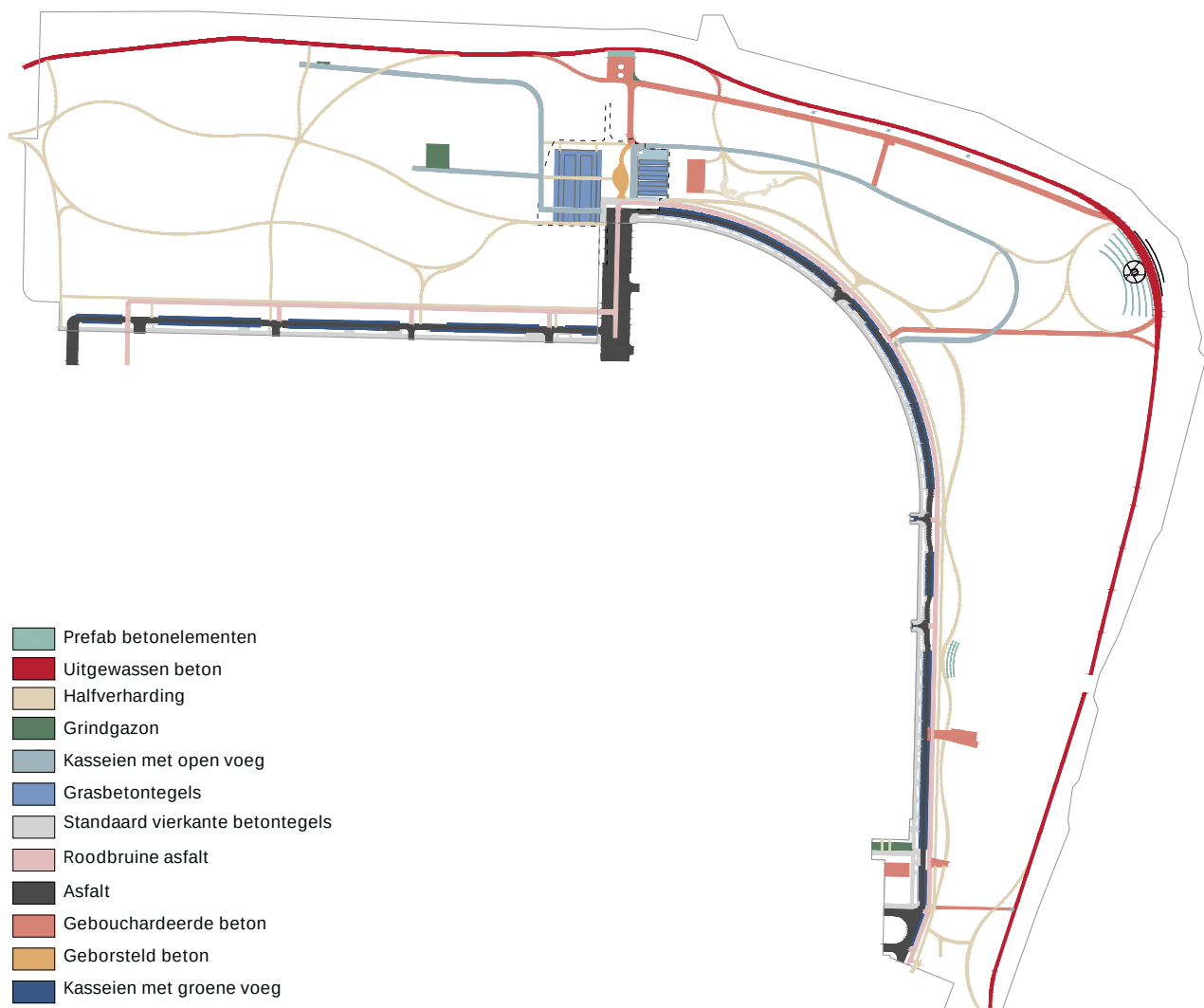
Gehamerd beton

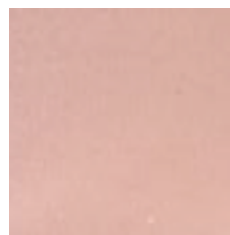
Halfverharding
Schelpen

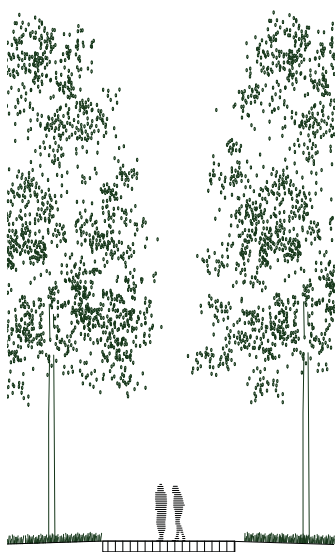

Kasseien met open voeg

Schema verhardingen projecttoestand

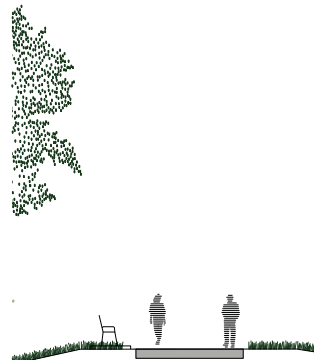
Kastanjedreef
Gezaagde kasseien
met open voeg

Parkpaden
Halfverharding
Steenslag of schelpen

Wandeldijk
Gehamerd beton

Dijkpad
Uitgewassen beton

Vegetatie

PLANTSTRATEGIEËN

Als we over de beplantingen en vegetaties praten, gebruiken we de term '**wastinelandschap**'. In eerste instantie schoven we het 'rivierduinenlandschap' naar voor als streefbeeld. Echter, 'rivierduinenlandschap' dekt de lading niet voor het binnendijkse landschap, ondanks dat we te maken hebben met kalkrijk zand, oftewel een duinsituatie. Aangezien de sturende rivierdynamiek is weggefallen is het natuurstreefbeeld van een wastinelandschap beter in overeenstemming met de actuele (en toekomstige) situatie. Aan de buitenzijde van de dijk, de rivierzijde, vinden we verschillende buitendijkse natuurvormen terug (strandzones, slikken en schorren met o.m. rietzones).

Een wastinelandschap is een **mozaïeklandschap** van verschillende vegetatiestructuren, een patchwork van verschillende gradiënten in densiteiten met hoge biodiversiteitswaarden als gevolg. Dit landschap kan op twee manieren ontstaan:

- door externe verstoringen zoals intense begrazing van (bos)situatie enerzijds, of;
- door een patchwork van successiestadia door herkolonisatie van open gronden anderzijds (cf. verruiging, verstruweling en verbossing).

In andere woorden, als een open veld niet extern wordt verstoord, zal ze altijd evalueren naar een bossige zone. Gras groeit op termijn uit tot ruigte, zaailingen tot struiken en, op termijn, bomen. Een wastine is dus een momentopname van een heel dynamisch landschap, waar externe verstoring, en successie elkaar opvolgen en in stand houden.

Het landschap wordt in kader van het beplantingsplan opgedeeld in volgende **typen**, gerangschikt van meer **gesloten** vormen (bossen) naar **open** vormen (graslanden):

1. bestaand bos
  2. gedegradéerd bos
  3. mantelzoomvegetaties
  4. struwelen en houtkanten
  5. wastine
  6. ruigte
  7. soortenrijk grasland (hooiland)
  8. cultuurgrasland (gazon)
- en de buitendijkse natuur oftewel de
9. duinstruwelen
  10. de strandzone
  11. slikken en schorren

De verschillende beplantingsstrategieën worden behandeld van grote naar kleine schaal, en leggen de keuzes van de beplantingslijst-en plan uit.

Schema vegetatietypes

Strategieën op schaal van het park

De soortensamenstelling van het beplantingsplan houdt rekening met gradiënten, of overgangen, tussen verschillende atmosferen. Op de schaal van Scheldenboorden Noord bevinden zich drie benaderingen die tot uiting komen in de soortenlijst.

1. Gradiënt in soortensamenstelling van **struweellaag** (struiksoorten) van **duinen**

We benadrukken twee verschillende duinlandschappen, de zandige zone in het Eismoreitpark, en de duinzone aan het strand.

- De grote clairière van het Esmoreitpark is een stabiele duin met een vrij continue bedekking van een kruidlaag, omringd door bomen. Soms wordt het zand zichtbaar, en soorten zoals *Calamagrostis epigejos*, *Salix repens*, *Populus alba*, etc. zijn bomen die we vaak tegenkomen in deze omgeving. De plantenkeuze voor deze zone speelt hierop verder. De geplande grondwerken zullen de situatie nog verder versterken.
- Aan het strand kiezen we voor een beplanting die aansluit bij de transformatie van witte opstuivende duinen (die we ook aan onze kusten treffen met typische grassoorten zoals *Ammophila arenaria*) naar vaste, stabiele zandduinen die gradueel worden gekoloniseerd door duinstruwelen.

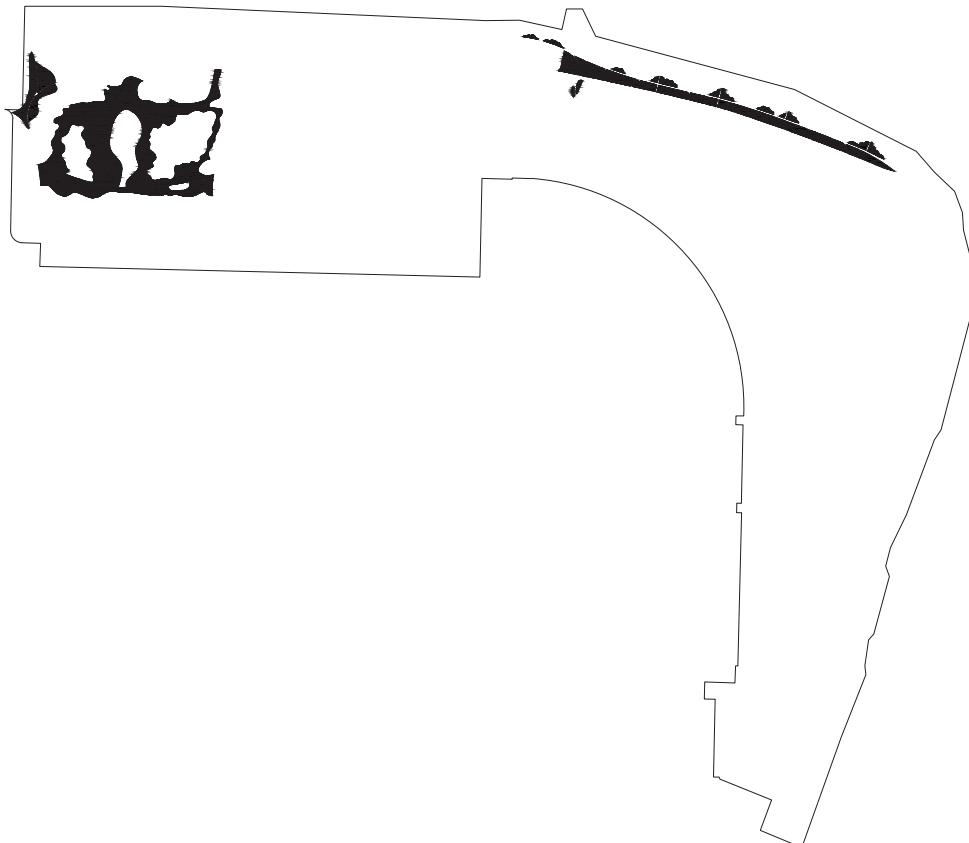
Referentiebeeld van witte duinen aan de kust, gedomineerd door *Ammophila arenaria*

referentiebeeld van grijze duinen (of stabiele duinen) met *Hippophae rhamnoides*

referentiebeeld van een houtige duinsituatie met *Populus* sp. (Leffrinckoucke, Frankrijk)

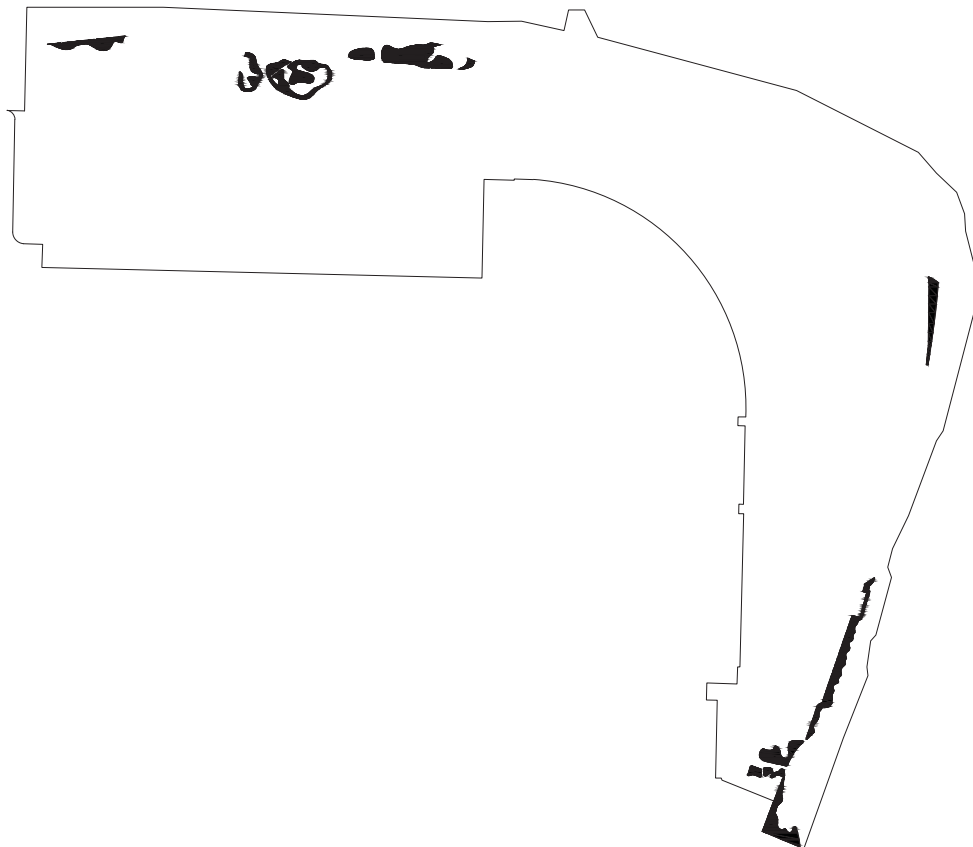
Zones in het beplantingsplan met soorten die aansluiten bij een duintypologie

2. Gradiënt in soortensamenstelling van **struweellaag** (struiksoorten) van **rivierduinen**

De hoeveelheid van typische soorten die aansluiten bij dat van een rivierlandschap zoals salix sp. wordt hoger naarmate we dichtert tegen de Schelde komen.

referentiebeeld van een rivierlandschap met Salix struiken

Zones in het beplantingsplan met soorten die aansluiten bij een riviertypologie

3. Gradiënt in soortensamenstelling van **struweellaag** (struiksoorten) van **wastine**

Het grootste gedeelte van de beplanting aan de 'binnenkant' van de Scheldeboorden bestaat uit typische meer inlandse soorten zoals *Crataegus monogyna*, *Corylus avellana*, *Sambucus nigra*, etc. De hoeveelheid soorten, eigen aan de duinen en rivieren, wordt in deze zones gereduceerd.

referentie : struweel wastine

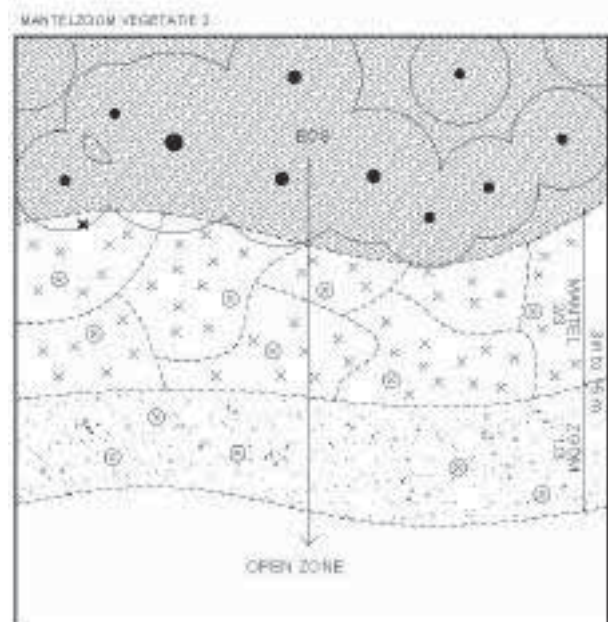
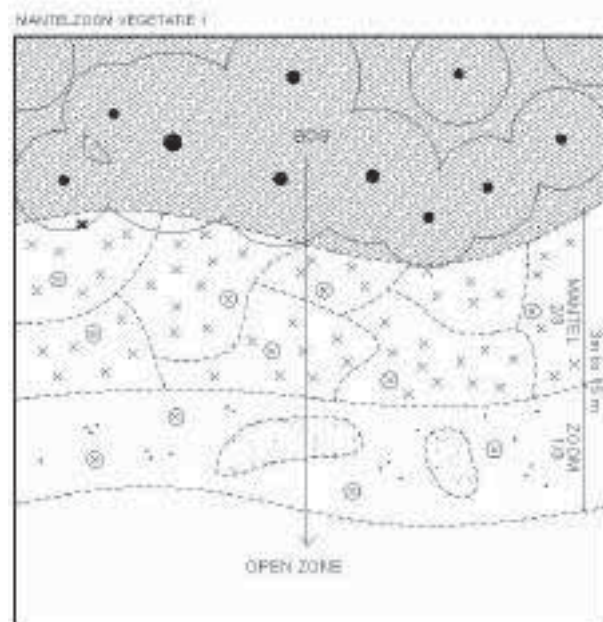
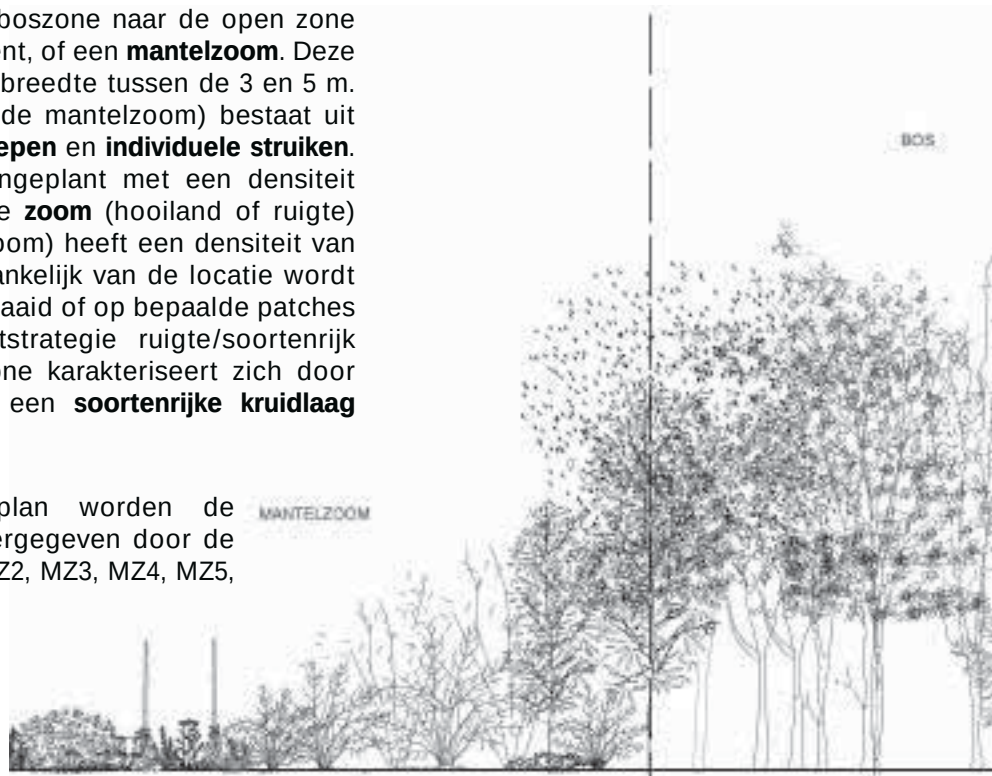
Zones in het beplantingsplan met soorten die aansluiten bij een wastine (inlands)

Strategieën op schaal van de verschillende vegetatietypes

1. Overgang van boszone naar open zone

De overgang van een boszone naar de open zone gebeurt met een gradiënt, of een **mantelzoom**. Deze mantelzoom heeft een breedte tussen de 3 en 5 m. De mantel (2/3de van de mantelzoom) bestaat uit verschillende **struikgroepen** en **individuele struiken**. De hele zone wordt ingeplant met een densiteit van 1 struik per m². De **zoom** (hooiland of ruigte) (1/3de van de mantelzoom) heeft een densiteit van 1 struik per 20 m². Afhankelijk van de locatie wordt de zone helemaal ingezaaid of op bepaalde patches (cf. strategie 6: plantstrategie ruigte/soortenrijk grasland). De open zone karakteriseert zich door de aanwezigheid van een **soortenrijke kruidlaag** (hooiland of graszone).

Op het beplantingsplan worden de mantelzoom-types weergegeven door de 'MZ' code (zie MZ1, MZ2, MZ3, MZ4, MZ5, MZ7).

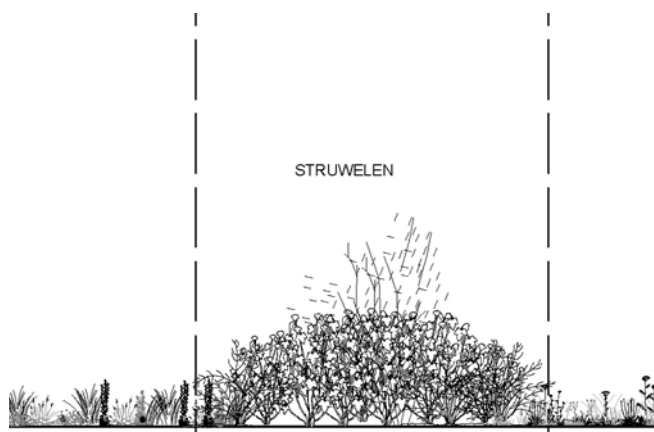

2. Overgang struwelen naar open zone

De struwelen karakteriseren zich als **aaneengesloten struikgewassen**. Binnen de struikvolumes bevinden zich groepen van verschillende soorten, én individueel toegepaste struiken.

Op het beplantingsplan worden de struweel-types weergegeven door de 'S' code (zie S1, S2, S3, S4, S5, S6, S7).

- ⊗ Individuele struik
- - - - - Grensligging van een zone
- Open zone

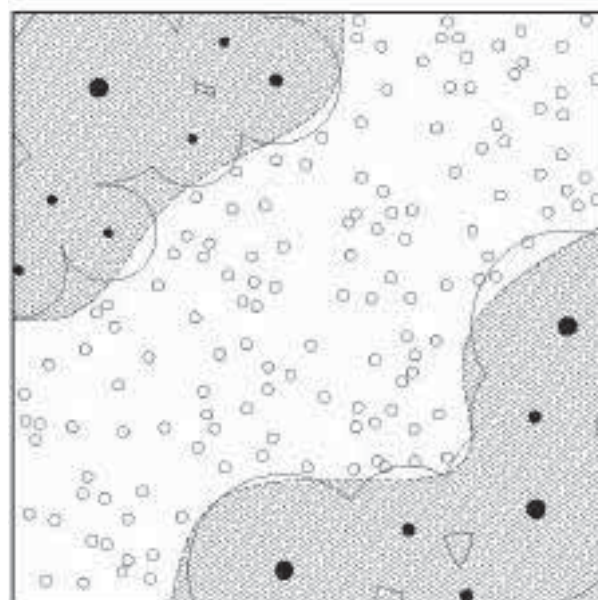
3. Verbinden bestaande patches bosgebied

De patches van bestaande bossen gaan we op sommige plekken aan elkaar verbinden door het aanplanten van **bosgoed**. De aanplant gebeurt op een natuurlijke 'ad random' wijze. Zo planten we bijvoorbeeld nooit bosgoed in rijen.

Op het beplantingsplan worden de bosgoed-types weergegeven door de 'B' code (zie B1, B2, B3, B4).

referentiebeeld van een bosgoed aanplant

- Bosgoed
- Bestaand bos

4. Plantstrategie soortenrijk grasland/ruigte

In zowel hooilanden als ruigten vinden we dezelfde soorten terug. Aan de andere kant, door het verschillend beheer dat wordt toegepast (i.e. hooilanden worden vaker gemaaid dan hooilanden) heeft dit een invloed op de soortensamenstelling. Soorten die niet tegen frequent maaien kunnen, zoals *Epilobium angustifolium* en *Calamagrostis epigejos* gedijen beter in een ruigte. Daarentegen zullen sommige kleine bloeiende soorten profiteren van een frequenter maaibeheer.

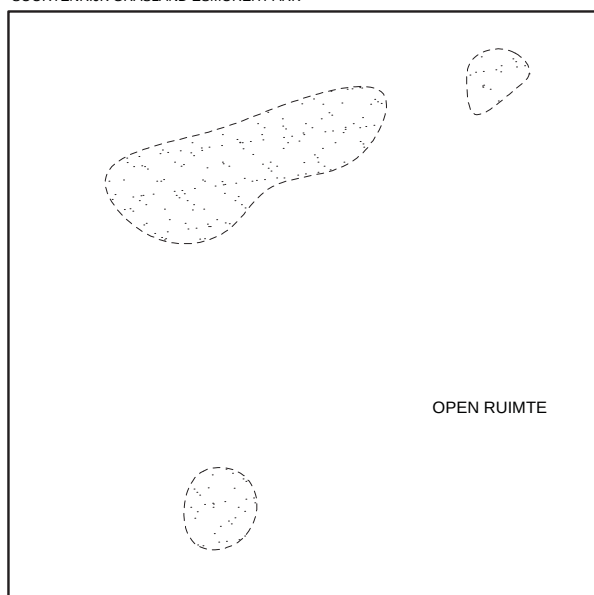
4.1. Soortenrijke grasland

In het Eismoreitpark behouden we de bestaande kruidlaag en veranderen we het beheer (frequent maai-beheer wordt vervangen naar één tot twee keer per jaar maaien). 5% van de oppervlakte zal worden omgeploegd om een nieuw graslandmengsel in te zaaien. Deze nieuwe soorten zaaien zich op termijn uit om het bestaande hooiland te verrijken (code SG2.1). In de rest van het park - waar de bodem dermate verstoord wordt - wensen we het hooiland volledig in te zaaien (codes SG1, SG2.2).

Referentiebeeld soortenrijk grasland (hooiland)

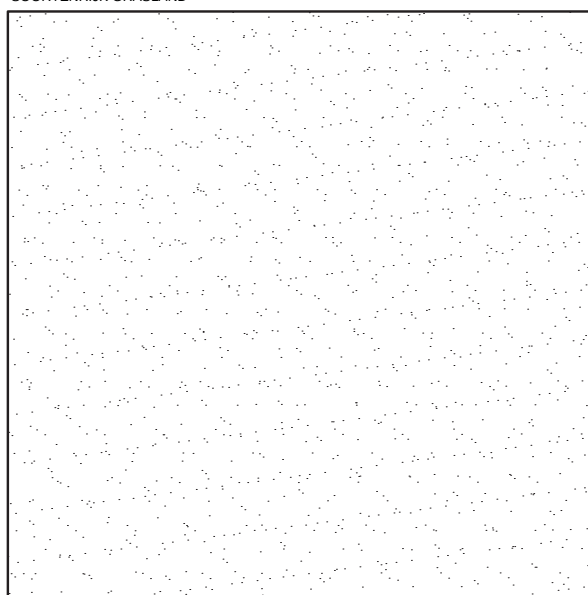
SOORTENRIJK GRASLAND ESMOREITPARK

 Ingezaaide oppervlakte

(code SG2.1)

SOORTENRIJK GRASLAND

 Ingezaaide oppervlakte

(code SG1, SG2.2)

4.2. Ruigte vegetatie

De ruigtevegetatie wordt deels ingezaaid, en deels aangeplant. Ruwe vaste planten zoals *Epilobium angustifolium* en *Calamagrostis epigejos* worden aangeplant omdat deze soorten, kenmerkend voor een ruigte, gemakkelijker te planten zijn dan te zaaien.

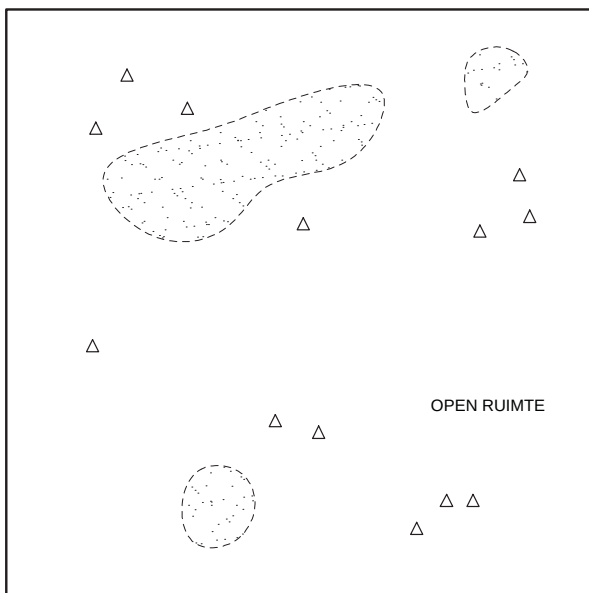
In het Eismoreitpark wordt 5% van de oppervlakte omgeploegd om nieuwe soorten in te zaaien. Daarnaast worden er vaste planten aangeplant (code R2.1).

In andere zones wordt het geheel ingezaaid. Een deel wordt aangeplant, solitair of in groepen, op een naturalistische manier (code R1, R2.2).

Referentiebeeld ruigtevegetatie

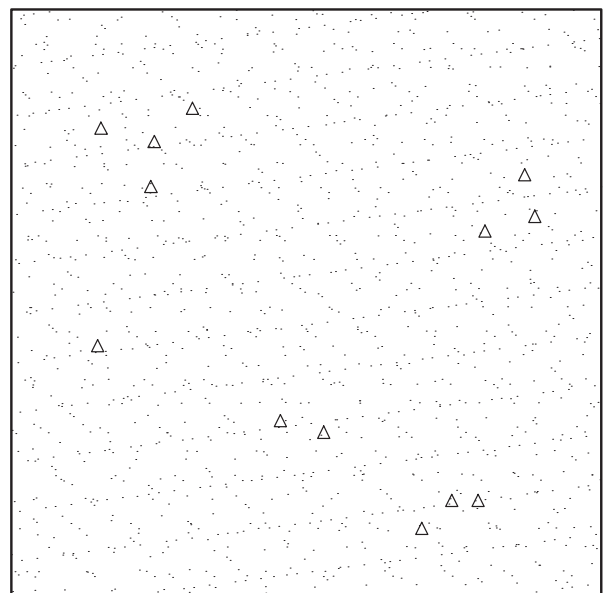
RUIGTE ESMOREITPARK

- △ Aangeplante vaste planten
- ☐ Ingezaaide oppervlakte

(code R2.1)

RUIGTE

- △ Aangeplante vaste planten
- ☐ Ingezaaide oppervlakte

(code R1, R2.2)

5. Strategie voor de laanvegetaties

De beplanting van de lanen wordt op twee verschillende manieren benaderd:

1. Plantvak is breder dan 1m

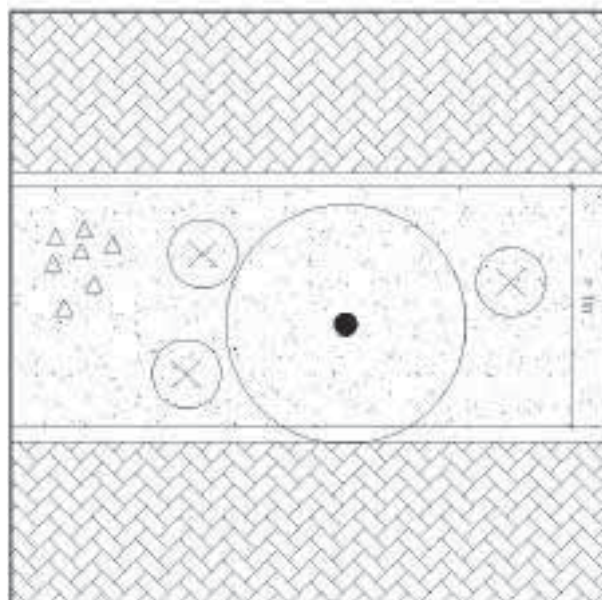
Wanneer we een plantvak hebben met een breedte groter dan 1 meter, planten we kruid-, struik- en boomlaag aan, in een random patroon. De kruidlaag wordt deels ingezaaid, en deels aangeplant, en bestaat uit een kruidachtige ruigte. De struiken worden wel ver genoeg van de rand geplant zodat deze nog kunnen uitgroeien in zijn natuurlijke vorm (zie schema links) (zie zones R2.2 + solitaire struiken).

2. Plantvak is smaller dan 1 meter

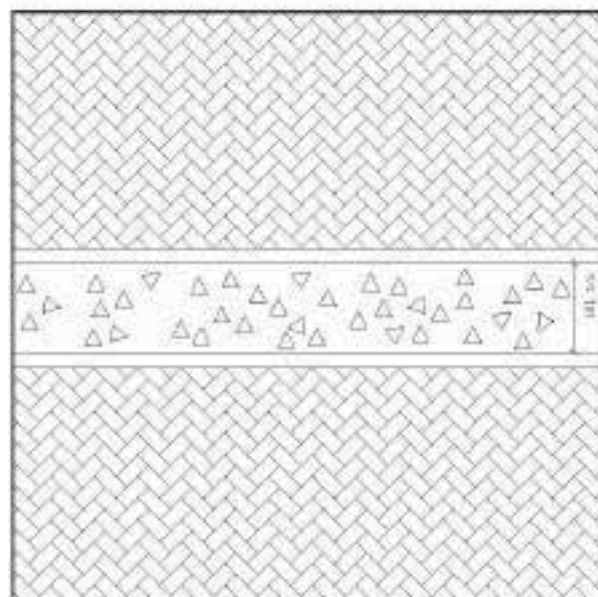
Wanneer we een plantvak hebben met een smaller profiel (breedte is kleiner dan 1 meter), planten we vaste planten en grassen aan. Deze vormen voor een stevige groenstructuur, waar het kruisen of overstappen van de plantvakken wordt vermeden. De planten zijn echter sterk genoeg om eventuele vertrappeling ervan aan te kunnen (zie schema rechts) (zie zones R4).

Referentiebeeld Leymus arenaria

- △ Aangestelde vaste planten
- Ingezaaide openruimte
- ⊗ Individuele struik
- Individuele boom

- △ - vaste planten 7m²

6. Plantstrategie ruigte (duinen)

De ruigtevegetatie in de duinen worden ad random geplant (7 planten/m²). We planten dus niet zoals de foto rechts (voorbeeld van aanplant volgens grid), maar volgens de foto links (natuurlijk ontstaan van *Ammophila arenaria*).

Op het beplantingsplan wordt dit ruigte-type weergegeven door de R3-code.

Referentiebeeld van *Ammophila arenaria* in een natuurlijke duinhabitat

Referentiebeeld van *Ammophila arenaria* in een grid om de zandzone te stabiliseren.

7. Aanvullen onderlaag Robinsontuin

Door zowel bladverliezend als wintergroen struweel onder de bomenlaag van het Robinsontuin toe te voegen, zorgen we voor een groenbuffer tussen het park en de Thonetlaan.

Op het beplantingsplan wordt dit mantelzoom-type weergegeven door de MZ6-code.

Referentiebeeld van *Ilex aquifolium* in de onderlaag van een loofbos.
Dit zorgt voor een denser gevoel.

Referentiebeeld van een onderlaag bestaande uit *Corylus avellana*.

BOMEN

Als eerste uitgangspunt gaan we voor het **maximale behoud** van de bomen. Wanneer een boom gerooid moet worden (door bv. ziekte) zal deze **vervangen** worden door een robuuste soort. De gemaakte waardebeoordeling van de bomen geeft ons een indicatie van de bomen die te behouden zijn. We rooien bomen om zicht open te trekken, omdat ze ziek zijn of als gevolg van de dijkverhoging.

We trekken het landschap open door de **intensief beheerde struikgewassen** te suppressen die vandaag zowel sterk fysieke als visuele barrières vormen. Daarnaast zullen in de toekomst de strenge populierenrijen niet vervangen worden bij uitval, maar zullen gecompenseerd worden met aanplantingen in een meer informele logica.

Samen met de stadsdiensten werd het ontwerpplan onder de loep genomen om het aantal te rooien bomen tot een minimum te beperken. De totale bomenbalans dient minstens neutraal te zijn.

Daarnaast wordt een zeer grote oppervlakte aan bosgoed en andere beplantingen aangeplant om een rijker en gevarieerder park te creëren. Dit bosgoed zal bij aanplant klein zijn, maar zal met de tijd een groot groenvolume creëren.

Het schema hieronder toont het aantal geïnventariseerde zieke bomen, de te rooien bomen en de nieuwe bomen. We zijn steeds op zoek naar planten die goed gedijen in de zandige, drogere ondergrond en zo bestand zijn tegen het veranderend klimaat. De uitgebreide plantenlijst is te vinden in het document "Bijlagen", als Bijlage A.2: Beplantingslijst.

Schema nieuwe, te behouden en te rooien bomen

Zilveresdoorn
Acer saccharinum

Grijze els
Alnus incana

Europese netelboom
Celtis australis

Smalbladige els
Fraxinus angustifolia

Grove den
Pinus sylvestris

Oosterse plataan
Platanus orientalis

Witte abeel
Populus alba

Zwarte populier
Populus nigra

Ratelpopulier
Populus tremula

Moereseik
Quercus palustris

Wintereik
Quercus petraea

Zomereik
Quercus robur

Schietwilg
Salix alba

Knotwilgen
Salix alba 'Liempde'

Japanse honingboom
Sophora japonica

Lijsterbes
Sorbus aria

Elsbes
Sorbus torminalis

Winterlinde
Tilia cordata

Zilverlinde
Tilia tomentosa

Iep
Ulmus 'Plantijn'

Beplantingspallet: Solitaire bomen

Vlakke open ruimte in het Esmoreitpark

Open ruimte in de Robinsontuin

TOPOGRAFIE

Een nieuw soort topografie zal mee het beeld van het park bepalen. Het vandaag zeer vlakke en artificiële landschap transformeert naar een wilder en informeler landschap waarin recreatie en groen elkaar vinden. Het creëren van nivelleringen bevordert niet alleen de beleving maar laat ook een gevarieerder plantenpallet toe doordat er verschillende vochtigheidsgraden ontstaan ten opzichte van het maaiveld. Ook wordt een goeie afstroming van regenwater verzekerd. De grote ligweide in het Esmoreitpark en de Robinsontuin staan samen met de heuvels dus in voor een nieuw soort dynamiek.

Bij het bepalen van de hernivelleringen van de site vormen de bestaande bomen en hun kruinbreedtes, de randvoorwaarden voor de interventies. Op enkele cruciale plekken wordt gekozen om komvormige ligweides te creëren. Wat weggegraven wordt, wordt naar een plek in het projectgebied verplaatst. Zo streven we naar een neutrale balans voor het grondverzet.

Op die manier kunnen de speelheuvel in het Esmoreitpark en de landschappelijk geïntegreerde Sven Nysheuvel hun vorm krijgen.

Vooraleer een zone af te graven, wordt aangeraden de toplaag (20-30cm) te bewaren en vervolgens terug te verspreiden over de oppervlakte. Veldwerk leerde ons dat er bijvoorbeeld in het Esmoreitpark waardevolle soorten aanwezig zijn die zaden laten in de teelaarde. Door ze niet te verwijderen van de site, kunnen we de beplanting al een eerste start geven.

Schema topografie

Sport- en speelelementen

Het publiek netwerk aan **sport- en speelelementen** wordt aan de padenstructuur opgehangen. Het aantal **speel- en sportvelden** blijft hetzelfde maar, waar nodig, worden ze herpositioneerd.

In de Robinsontuin wordt een sportcluster ingepland, met **trapveld**, **pingpongtafels** en ruimte voor **beachvolley**. Daarnaast wordt ter hoogte van de Charles de Costerlaan het **basketterrein** verplaatst en meer in het groen geplaatst. Zo ontstaat een buffer naar de woonwijk toe.

Het **speelterrein** in de **Robinsontuin** wordt behouden, maar wordt geïntegreerd in het meanderend padensysteem. Aan de **Jachthavenweg** wordt samen met het district gewerkt aan een nieuw speelterrein. Het speelterrein aan de **Charles de Costerlaan** werd recent heraangelegd. Ook hier worden de paden aangepast en worden zitplekken voorzien.

In het Esmoreitpark worden speelaanleidingen voorzien langs het meest zuidelijke pad. De speelelementen en -aanleidingen bestaan uit **natuurlijke materialen** zoals hout en zijn eerder abstracte elementen volgens de logica van de natuur.

Daarnaast zullen de topografische ingrepen kinderen (en volwassenen) aanzetten om te spelen in het park. De **speelheuvel** in het Esmoreitpark, de **Sven Nysheuvel** in het Robinsontuin en verschillende open ligweides nodigen bezoekers uit zich het park toe te eigenen.

Het **skateterrein** blijft integraal behouden en wordt landschappelijk geïntegreerd in het park, aan de rand van de grote ligweide.

Jardin du Luxembourg, Parijs

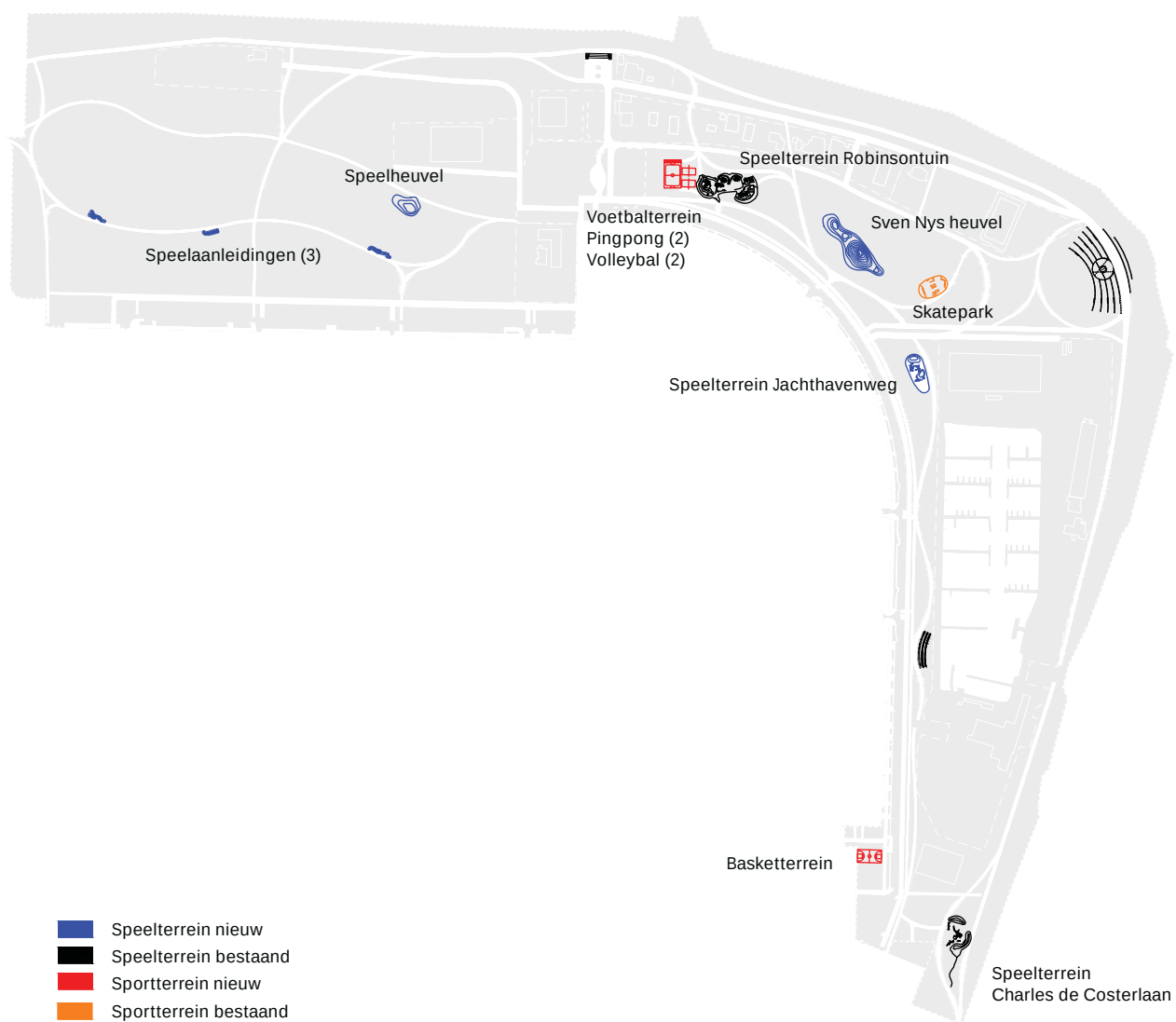
Quai des sports, Bordeaux

Gleisdreieck Park, Berlijn

Buurtpark Ten Rozen, Aalst

Schema speel- en sportvoorzieningen

Stedelijk meubilair

BANKEN

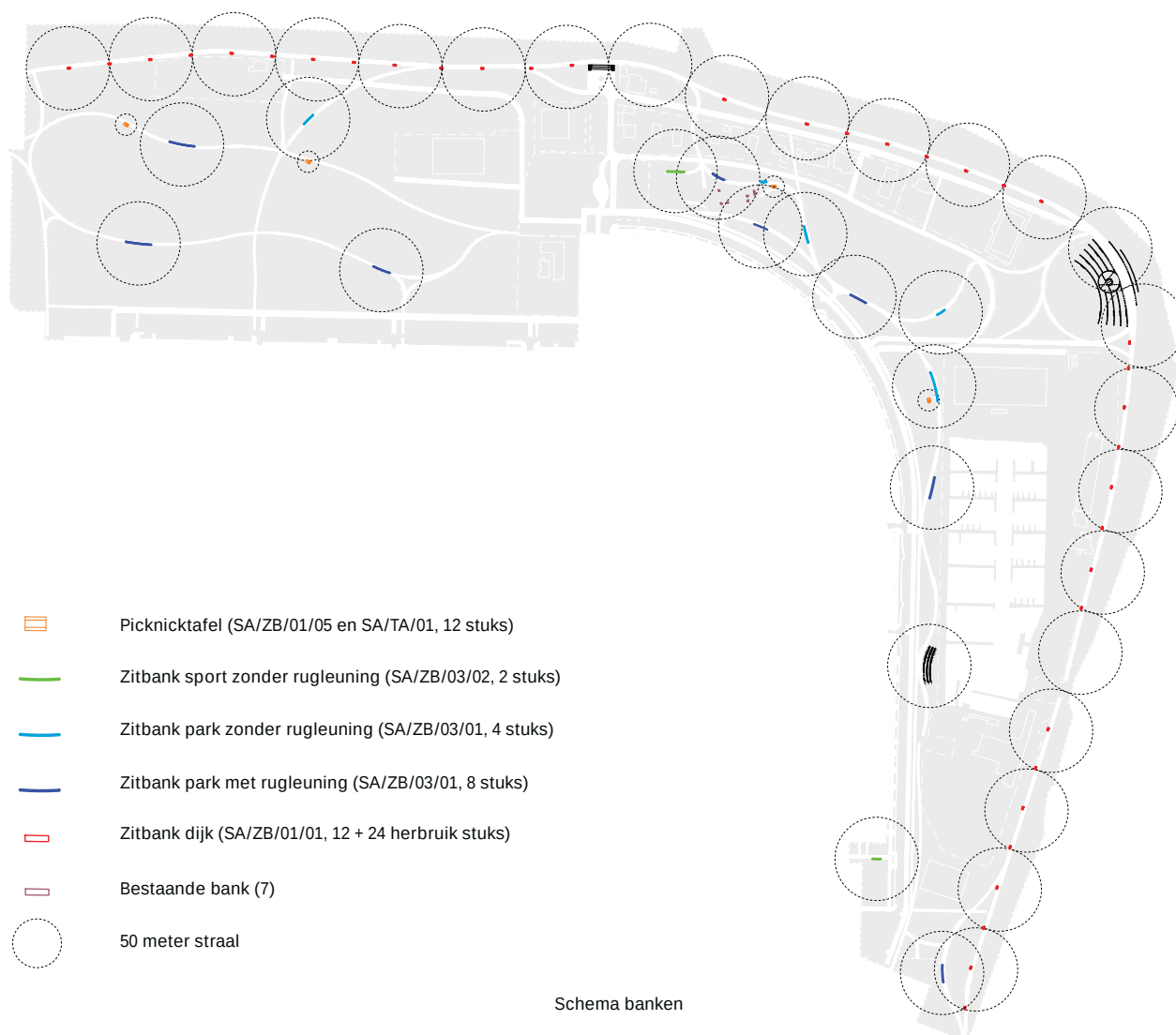
Zitbanken worden geselecteerd uit het straatmeubilaris van de Stad Antwerpen. We maken een onderscheid tussen drie verschillende zitbanken.

Eenzijds worden langs de Scheldewandeling eenvoudige **zitbanken met rugleuning** geplaatst om de 50m. Vandaag is al een hele reeks aanwezig langs de dijkwandeling. Ze worden hergebruikt en herpositioneerd.

Daarnaast zullen **lange gebogen banken** zich in de bochten van de slingerende parkpaden nestelen. De banken bevinden zich op de hoofdwandeling in het

park en afhankelijk van de situatie wordt afgewisseld tussen banken met en zonder rugleuning. In de legende is een onderscheid gemaakt. In schaduwrijke en rustige plekken zijn banken met rugleuning voorzien, alsook bij de speelterreinen. Aan de sportterreinen worden **robuuste, betonnen banken** geplaatst.

Tenslotte worden op enkele plekken lange **picknickbanken** voorzien. Dit zijn standaard picknickbanken die aan elkaar geschakeld zijn. Dit is het geval bij het speelterrein Jachthavenweg, het speelterrein in de Robinsontuin en in het Esmoreitpark.

Voldoende rustpunten in de koelte

Vertoeven in het park zal tijdens de warmste zomerdagen een aangename ervaring zijn. We maken het park leefbaar doorheen de seizoenen.

Zoals te lezen in het hoofdstuk over vegetatie (p. 82), zetten we in op de uitbreiding van het groenvolume. Dit doen we enerzijds door hoogstammige bomen bij te planten en anderzijds door meer gelaagdheid te creëren in beplantingen. Hierdoor ontstaat meer schaduw en meer evapotranspiratie en koelen zo de ruimte voelbaar af.

Het meanderend padensysteem baant zich een weg langs bestaande en nieuwe beplantingen, door gesloten en meer open plekken. Functies nestelen

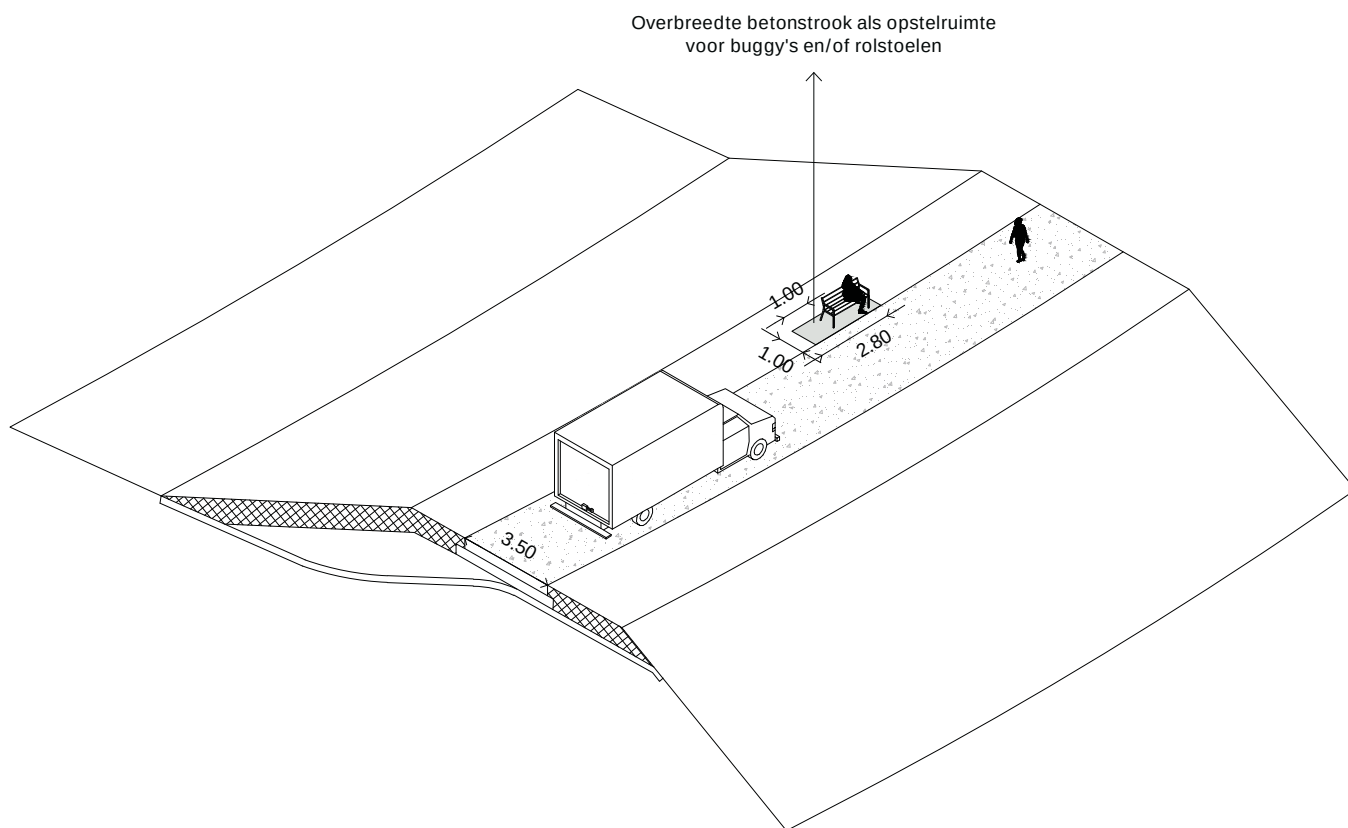
zich langs dit padensysteem in open plekken omzoomd door beplantingen.

Deze beschaduwde plekken fungeren als koelteplekken. Deze verblijfsplekken komen om de 150 meter voor waardoor een doorlopende en verkoelende wandeling mogelijk is. Bomengroepen creëren schaduw, banken met rugleuningen zijn comfortabele rustplekken en bijkomende publieke functies laden de plekken op.

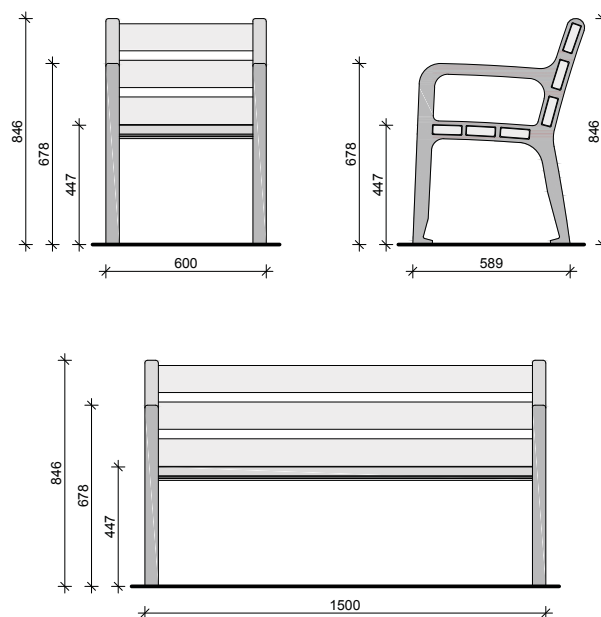
De Scheldewandeling is meer open en in de volle zon, maar de Schelde als verkoelend element optreden. Op voldoende plekken zijn doorsteken voorzien zodat wandelaars kunnen afwisselen tussen de open Scheldewandeling en de meer beschaduwde parkwandeling.

Banken langs de Scheldewandeling (SA/ZB/01/01)

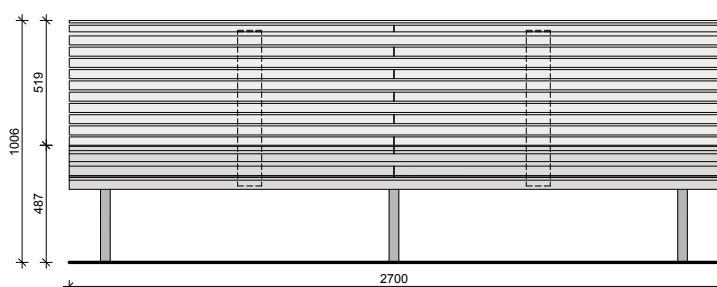
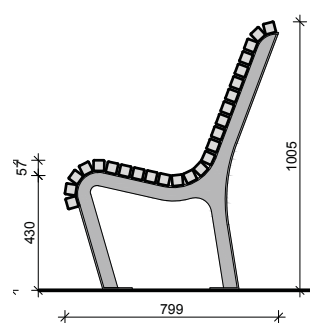
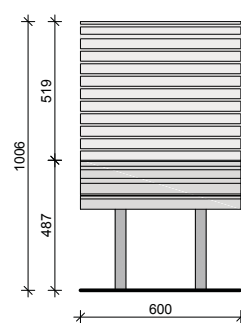
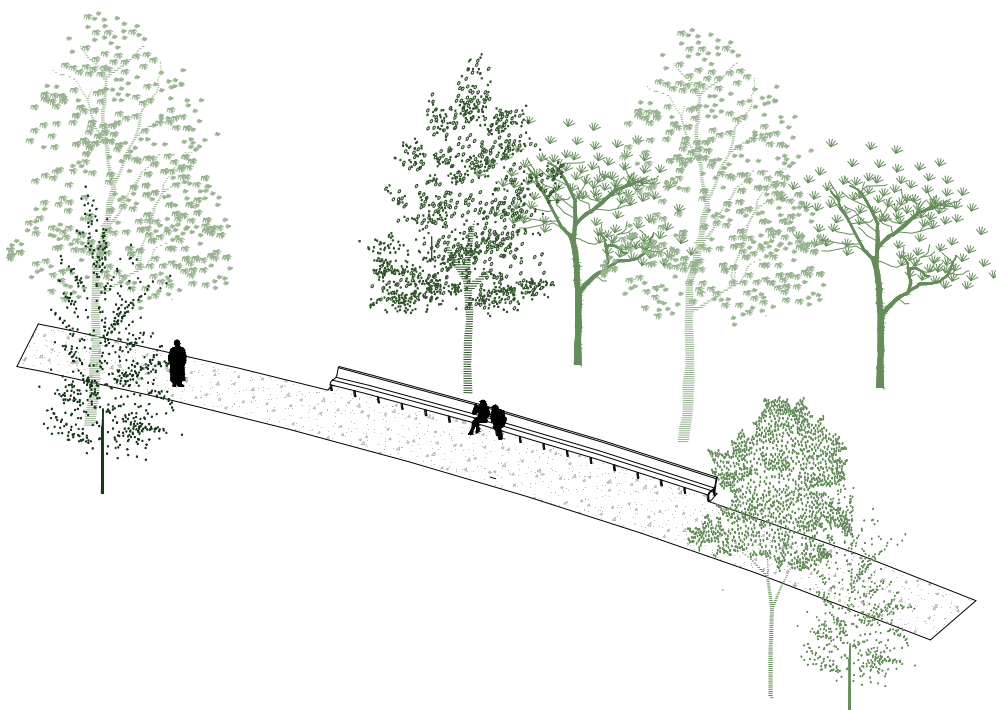
Standaard meubilair aan de Schel dedijk

Standaard zitbank uit het stadsmeubilaris, met rugleuning

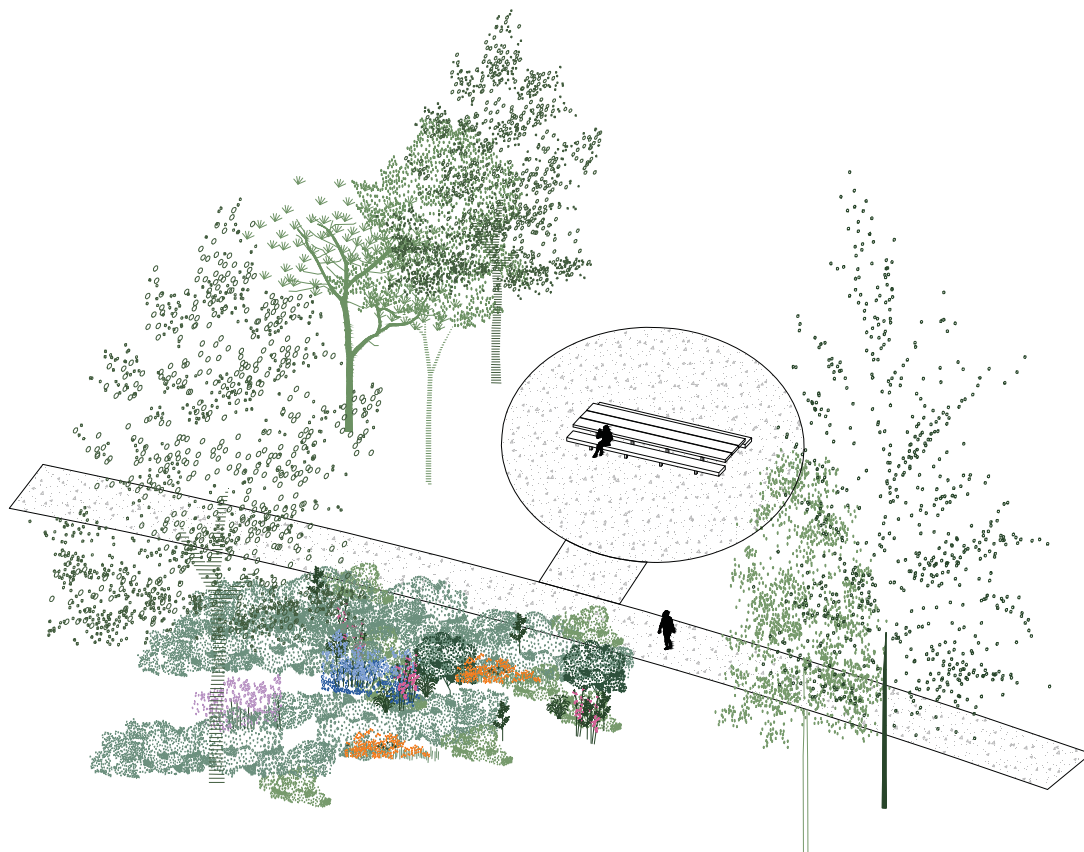

Banken langs de parkpadden (SA/ZB/03/01)

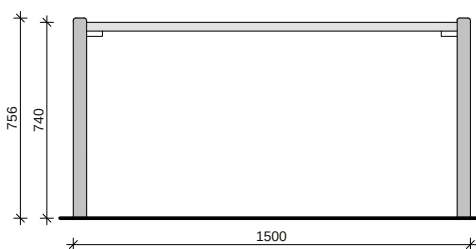
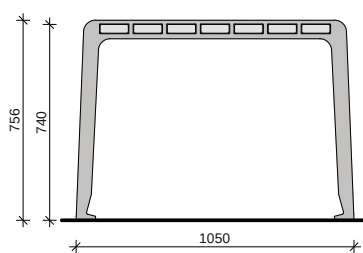

Standaard zitbank uit het stadsmeubularis, met en zonder rugleuning

Picknickbanken en -tafels (SA/ZB/01/05 en SA/TA/01)

Standaard meubilair aan de Schel dedijk

Standaard zitbank uit het stadsmeubilaris

AFVALBAKKEN

De afvalbakken zijn een standaardmodel van de Stad Antwerpen. Langs de Scheldewandeling worden ze op gelijkmatige afstand van elkaar geplaatst, namelijk 50m. Daarnaast worden afvalbakken voorzien aan alle kruispunten en langs de primaire parkpaden. De afvalbakken worden voorzien langsheen wandelingen waarbij vermeden wordt ze te dicht bij banken of verblijfsplekken te plaatsen.

De bestaande ondergrondse afvalstraten behouden hun positie en worden opgenomen in het ontwerpvoorstel. Dit geldt ook voor de glascontainer die zich in de Kastanjedreef bevindt.

Ter hoogte van het Plaasj Kaffee bevinden zich private afvalcontainers. Deze worden licht verplaatst zodat geen conflicten ontstaan met het toekomstige dijktaalud.

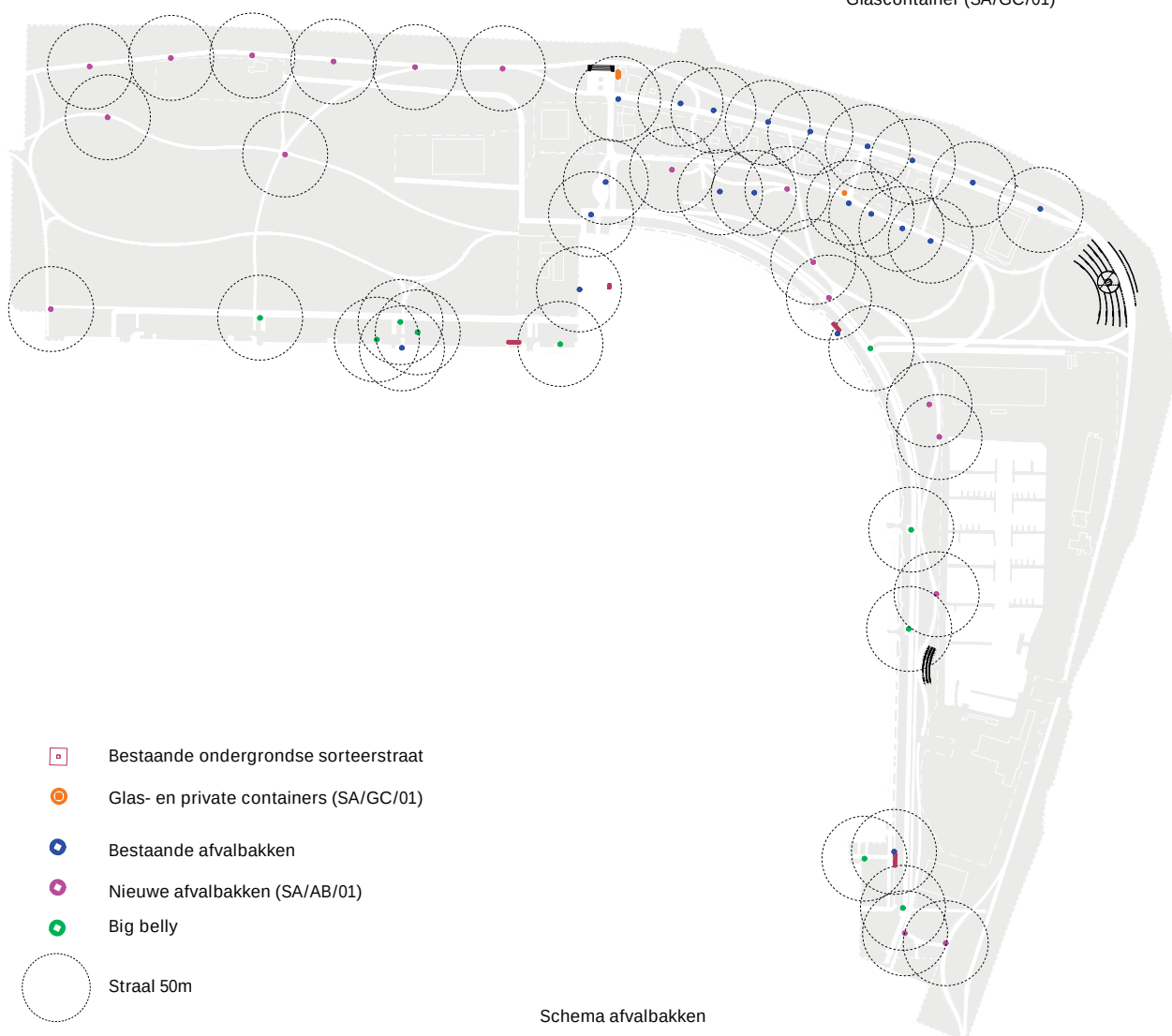
Standaard afvalbak (SA/AB/01)

Referentie Big Belly afvalbak

Glascontainer (SA/GC/01)

VERLICHTING

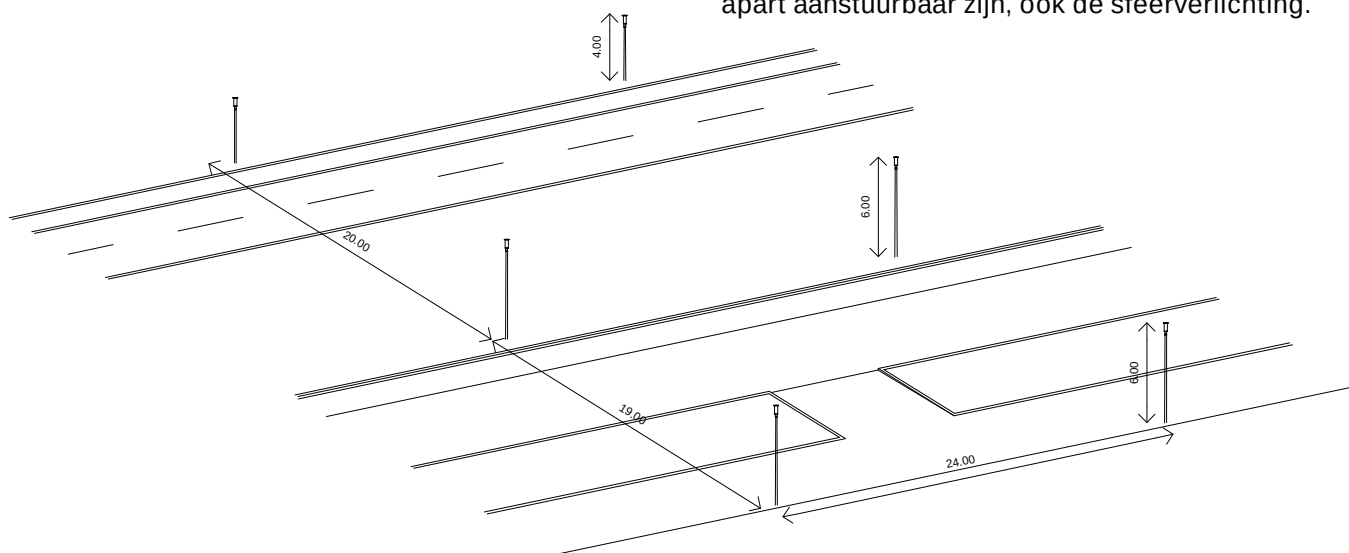
Verlichting zal een sterke invloed hebben op de algemene **sociale veiligheid** van de site. Tegelijkertijd bevinden we ons in een parkzone waar we de **biodiversiteit** willen beschermen.

Verlichting wordt op de belangrijkste assen voorzien waar veel circulatie voorzien wordt. Dit is het geval in de lanen, de Kastanjedreef, de Wandeldijk, de manege, school en de directe fietsas naar de waterbus en het verlengde van de Gloriantlaan.

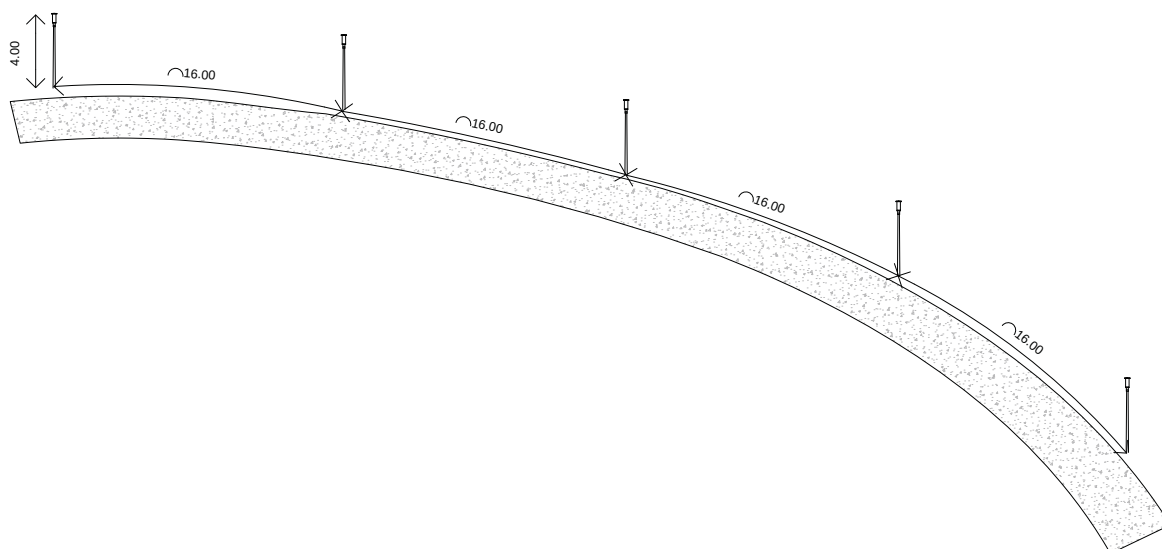
Voor de rijwegen in de lanen wordt verlichting van 6m hoog met tussenafstand 24m toegepast. Voor de fietspaden en parkpaden wordt verlichting van 4m hoog met tussenafstand 16m gekozen.

Daarnaast wordt sfeerverlichting in de vorm van spots toegevoegd op bijzondere plekken van de site: De Molen, het amfitheater aan de Gloriantlaan en de waterbus. De exacte vertaling van deze sfeerverlichting wordt verder opgenomen in de uitvoeringsplannen.

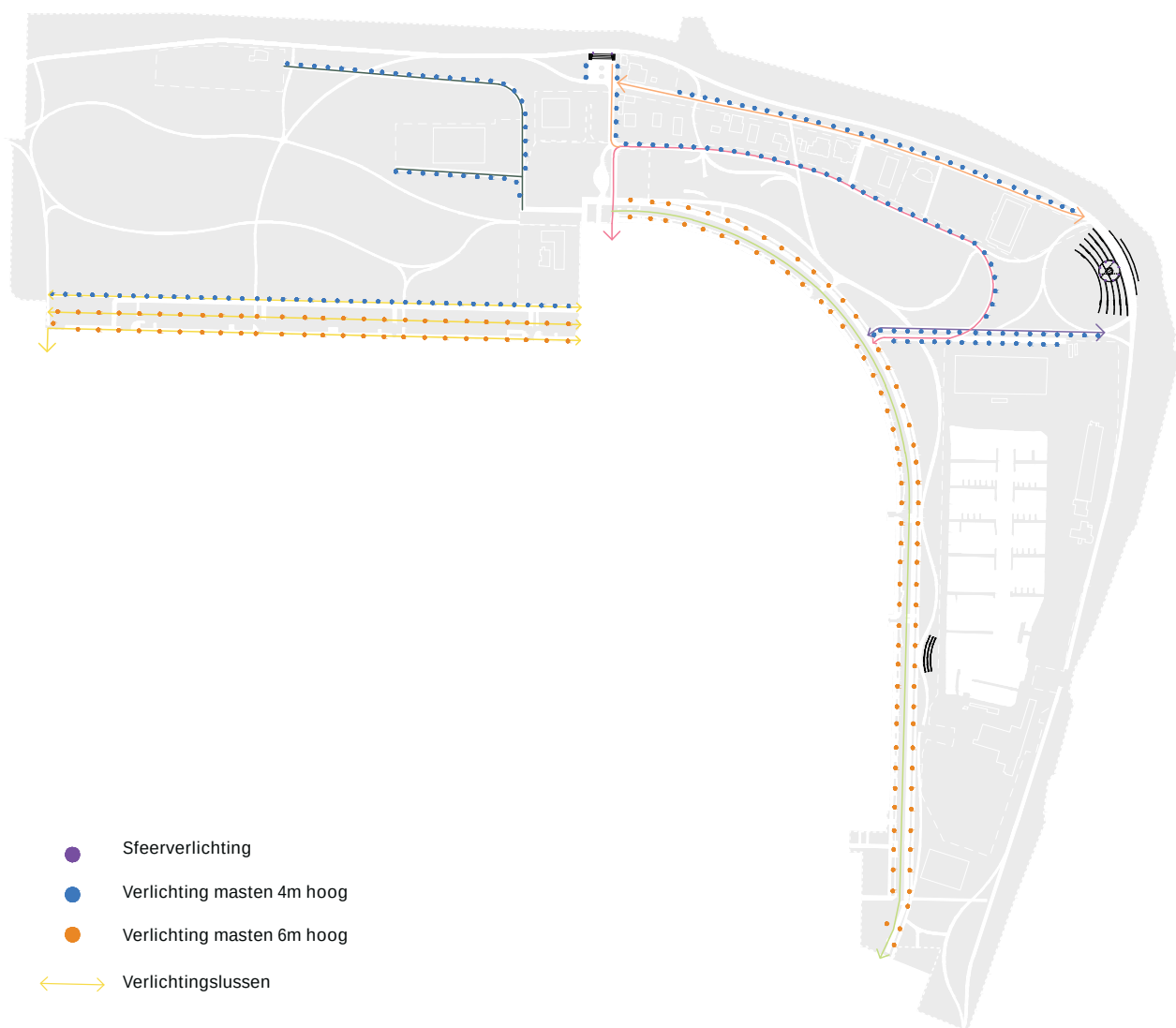
De verlichting wordt in aparte circuits uitgevoerd die apart aanstuurbaar zijn, ook de sfeerverlichting.

Verlichtingsprincipe aan de Esmoreitlaan

Verlichtingsprincipe aan de parkpaden en wegen met traag verkeer

Schema verlichting

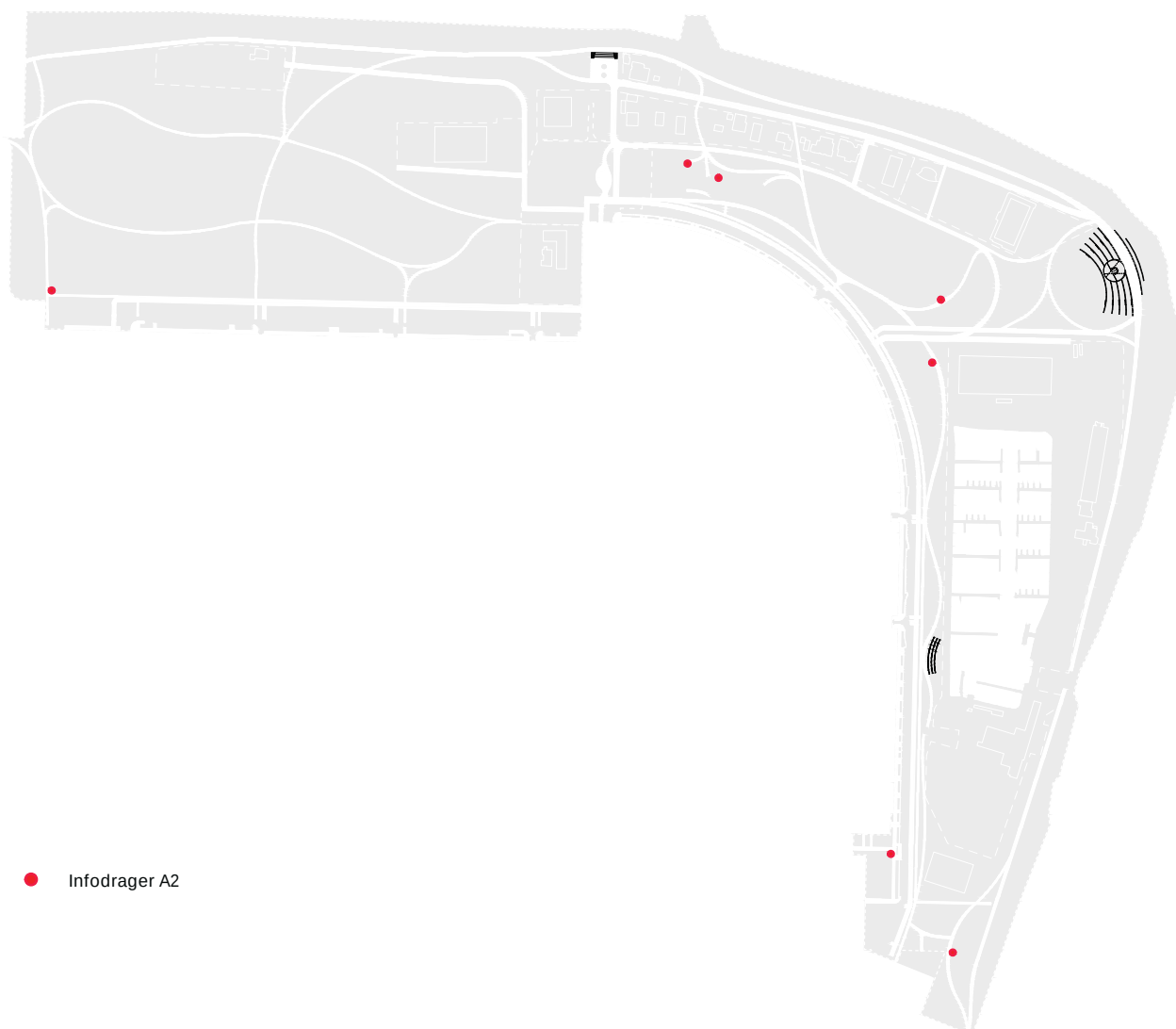

INFODRAGERS

Aan de speel- en sportterreinen zullen de bezoekers informeren over de algemene gebruiksregels in die zones. Hiervoor worden standaard infodragers van de Stad Antwerpen gebruikt. Later wordt ook samengezeten om het overkoepelend parkreglement vast te leggen.

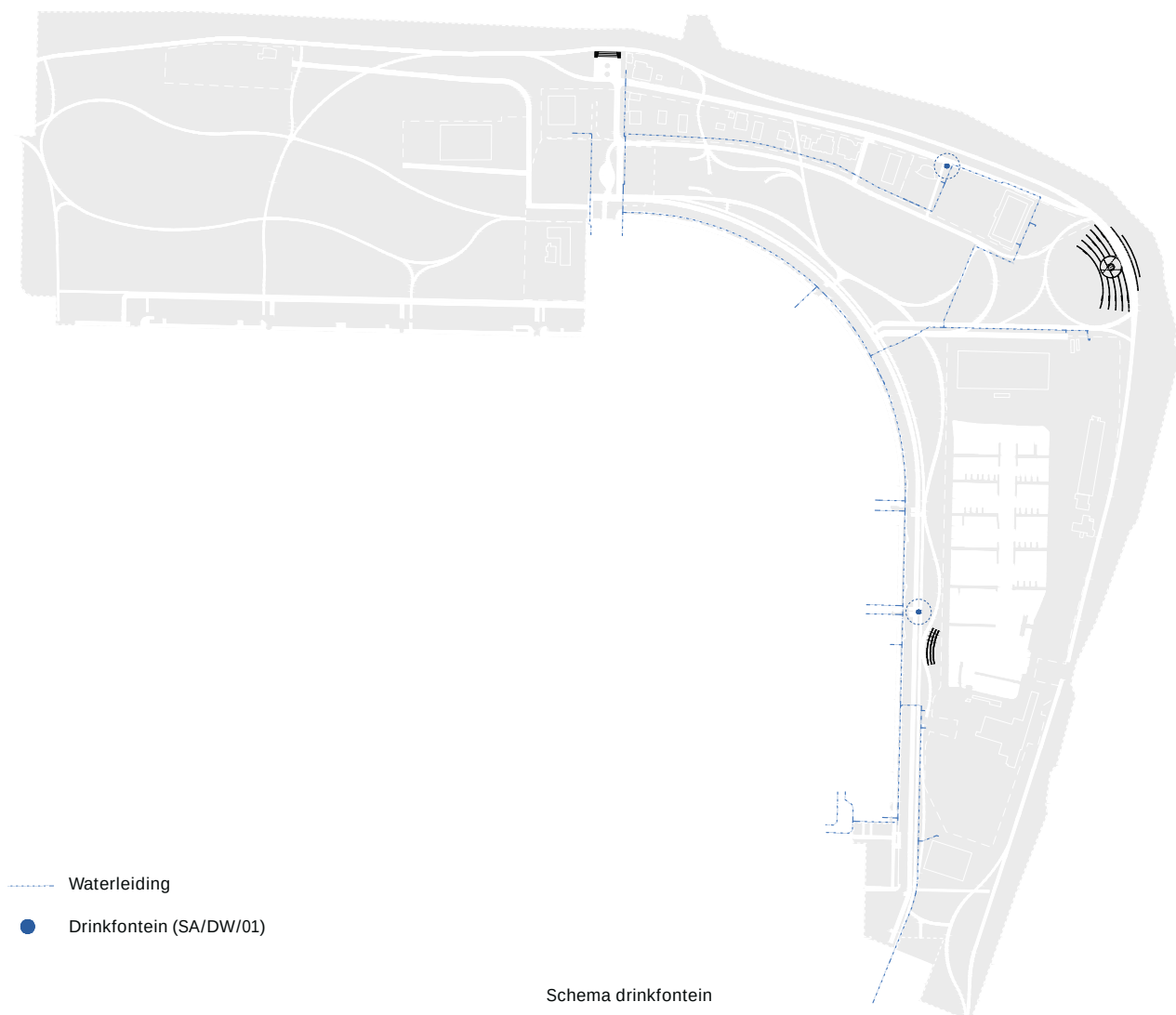

Standaard infodrager A2

DRINKFONTEINEN

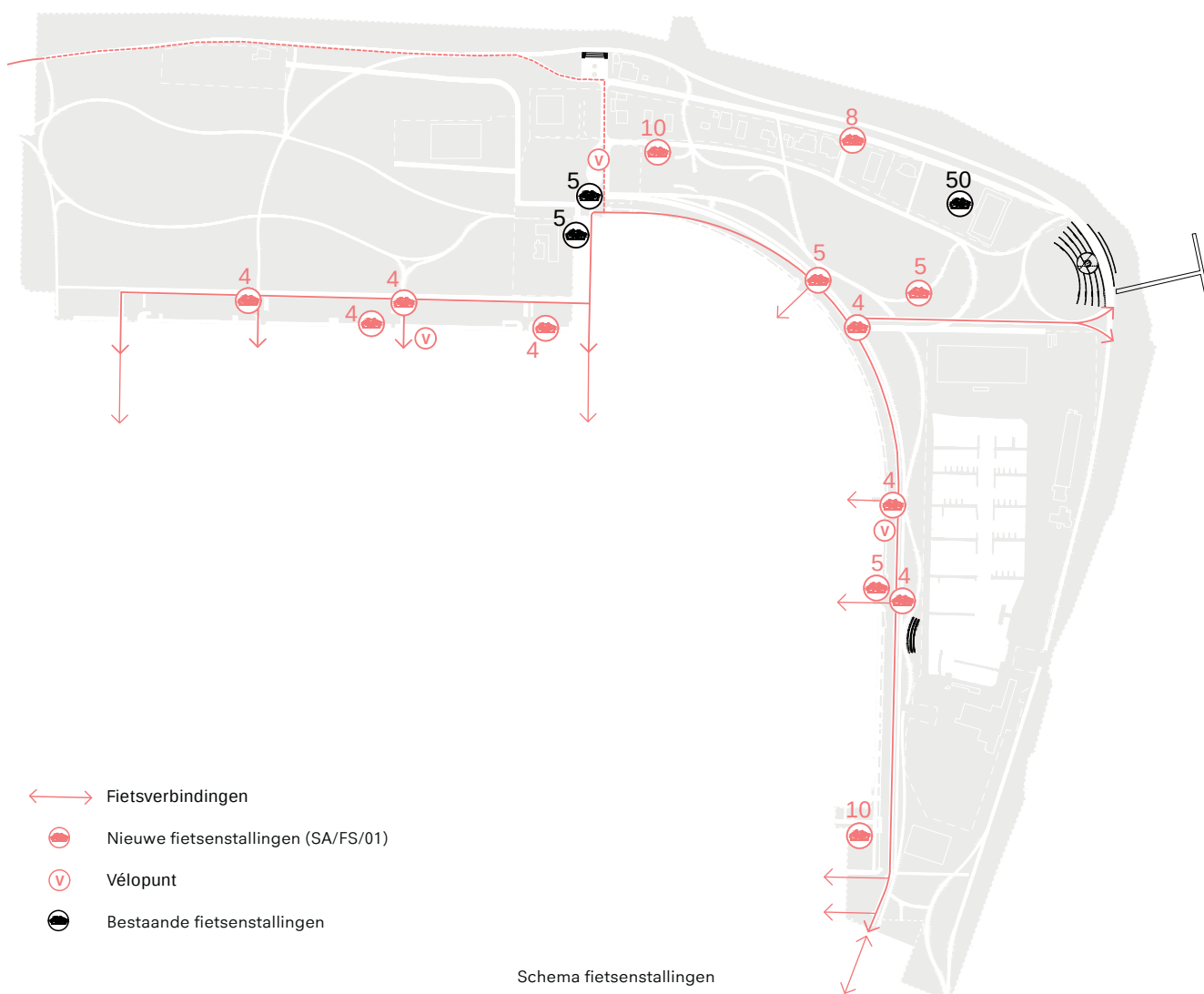
Twee drinkfonteinen worden in het projectgebied voorzien. Aan het openluchtzwembad De Molen wordt de reeds bestaande drinkfontein vervangen door een nieuw model. Parallel aan de Thonetlaan, aan een ingang tot het park wordt de andere drinkfontein voorzien.

FIETSENSTALLINGEN

Fietsenstallingen worden telkens aan de ingangen tot het park geplaatst. Daarnaast worden ze gekoppeld aan programma zoals het skatepark en het speelterrein aan de Robinsontuin. Om ook de Plage en Wandeldijk te ontsluiten wordt in het verlengde van de parkings voor personen met een beperking beugels voorzien.

De **vélostations** worden opgenomen in de laanfiguur en worden zo dicht mogelijk aan hun respectievelijke plaats gezet.

PALEN

In het projectgebied worden zowel vaste als neerklappende paaltjes voorzien. We zoeken naar het minimale aantal nodige paaltjes. Op die manier wordt het gemotoriseerd verkeer op de site onder controle. Sommige paaltjes worden neerklapbaar of als breekpalen voorzien zodat brandweer en hulpdiensten nog steeds gebruik kunnen maken van de routes, bv. aan de Wandeldijk.

